

Industriemonitor

Jaargang 5 – maart 2001



Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2000-2001	= 2000 tot en met 2001
2000/2001	= het gemiddelde over de jaren 2000 tot en met 2001
2000/'01	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2000 en eindigend in 2001
1990/'91–2000/'01	= boekjaar enz. 1990/'91 tot en met 2000/'01

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen. Verbeterde cijfers in staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Drs. R.L. Vellekoop
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Beheer

Inlichtingen

Tel. (045) 570 70 70
Fax (045) 572 62 68
E-mail: Infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Voorburg/Heerlen, 2001.
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudiging voor eigen gebruik of
intern gebruik is toegestaan.

Prijzen zijn excl. administratie- en
verzendkosten.

Prijs: f 190,- / € 86,22 per jaar
(11 nummers)

Losse nummers f 26,- / € 11,80

Kengetal: K-2/2001

ISSN 1384 - 6965



Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

Artikel

Investeringsverwachtingen industrie 2000 en 2001 5

Industrie totaal

Nederland en de Industrie 11

Industrie per branche

Voedings- en genotmiddelenindustrie 15

Textiel-, kleding- en lederindustrie 19

Papier- en grafische Industrie 23

Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie 27

Metaal-, elektronische en transportmiddelenindustrie 31

Hout-, bouwmaterialen- en overige Industrie 35

Gepubliceerde artikelen

38

Gepubliceerde producttabellen

39

Andere CBS-publicaties

40

Informatieservice

41

Alfabetische begrippenlijst

42

Investeringsverwachtingen industrie 2000 en 2001

Petra Brocke ¹

Samenvatting

In december 2000 is het meest recente najaarsonderzoek naar de investeringsverwachtingen van industriële ondernemers door het CBS afgesloten. Uit de analyse van de resultaten blijkt dat het investeringsniveau in 2000 naar verwachting 13% hoger uitkomt dan in 1999. Vervolgens zullen de investeringen in 2001 toenemen met 5%. Hiermee bereikt de industrie een investeringsbedrag van ruim 22 miljard gulden in 2001. Als alle plannen gerealiseerd worden, zou dit betekenen dat in zowel 2000 als 2001 het recordniveau van 1997 wordt overtroffen.

Andere uitkomsten van het najaarsonderzoek gaan over motieven voor de investeringen en factoren die van invloed zijn geweest op de hoogte van de investeringsbedragen. Uit de resultaten blijkt dat in 2000 en 2001 de motieven 'vervanging' en 'uitbreiding' een patroon laten zien dat in een conjunctureel daljaar optreedt. Opvallend is echter dat in 2000 en 2001 verwacht wordt dat de investeringen ten behoeve van vervanging en ten behoeve van uitbreiding beiden toenemen vergeleken met 1999. De ondernemers zien in 2000 en 2001 vooral 'de vraag naar hun producten' als stimulerende factor.

Opzet van het onderzoek

De resultaten zijn gebaseerd op een steekproefonderzoek bij ca. 3000 ondernemingen in de nijverheid. In het onderzoek is gevraagd naar de totale waarde van de materiële vaste activa die in het lopende en komende kalenderjaar in gebruik zullen worden genomen. Zowel aanschaf in eigendom als huur en lease van activa tellen mee als investering. Naast de investeringsbedragen zijn ook de investeringsmotieven en factoren die van invloed zijn op het investeringsgedrag gevraagd.

Op verzoek van de Europese Commissie wordt dit onderzoek gehouden in alle lidstaten van de Europese Unie. De Commissie draagt bij in de kosten.

Tabel 1. Gerealiseerde en te verwachten investeringen in materiële vaste activa in de industrie

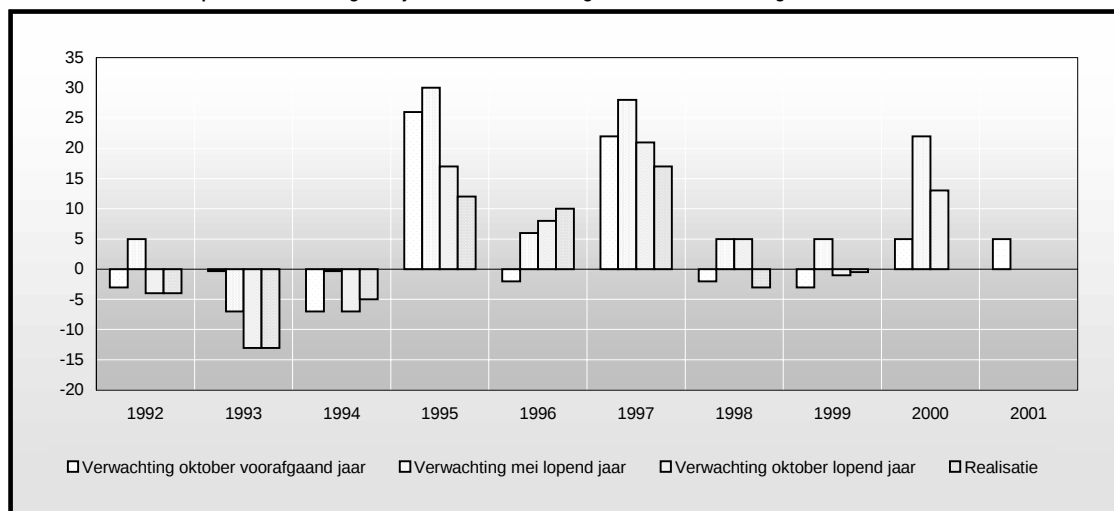
	Gerealiseerd					Verwachte mutaties t.o.v. voorafgaand jaar		
	1995	1996	1997	1998	1999 ¹⁾	2000	2001	
	mln gld				mln euro	%		
Delfstoffenwinning	1719	1634	4147	2508	1893	859	1	2
Industrie w.v.	15596	17135	19949	19263	19172	8700	13	5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2876	3153	3470	3190	3425	1554	12	19
Aardolie-, steenkoolverwerkende industrie	450	491	3575	801	272	123	86	-24
Chemische industrie	2574	3271	3232	3799	4336	1968	15	-2
Metaal- en elektrotechnische industrie	5034	5378	4830	5752	5613	2547	21	-3
Overige industrie	4489	4694	4844	5720	5526	2508	0	16
Nutsbedrijven	5052	7742	4314	3916	4205	1908	-27	24
Bouwnijverheid	2609	3396	3497	3566	4891	2219	.	.

1) Voorlopige uitkomsten

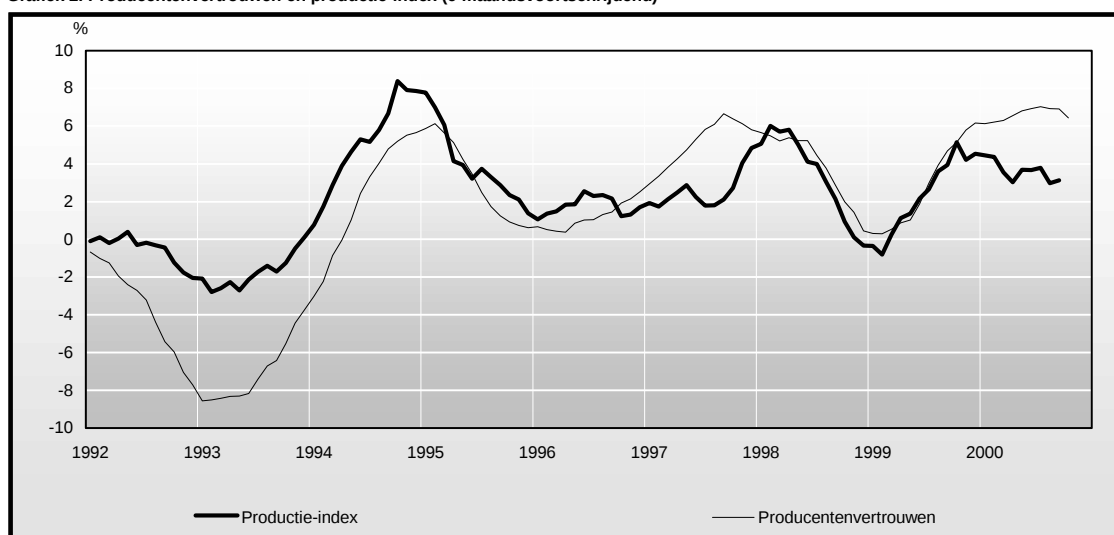
Tabel 2. Verwachte investeringen in de industrie, naar bedrijfsgrootte

	Bedrijven met 10-99 werknemers		≥ 100 werknemers		Totaal	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001
% mutatie t.o.v. voorgaand jaar						
Industrie	-6	10	30	4	13	5
w.o.						
Voedings- en genotmiddelenindustrie	-5	6	18	22	12	19
Chemische industrie	2	15	55	-4	15	-2
Metaal- en elektrotechnische industrie	-11	14	32	-6	21	-3

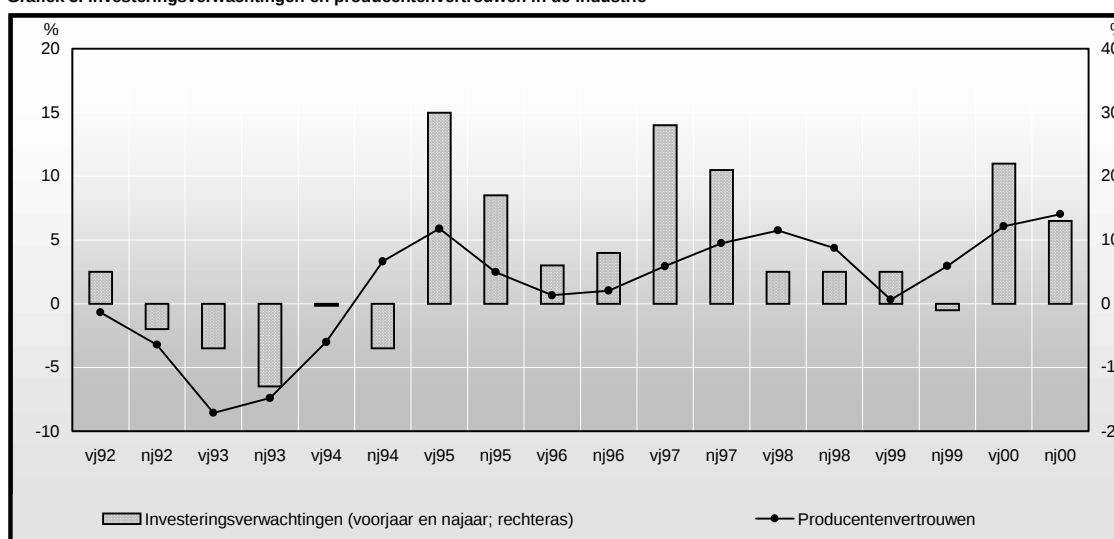
Grafiek 1. Mutaties ten opzichte van voorafgaand jaar van verwachte en gerealiseerde investeringen in de industrie



Grafiek 2. Producentenvertrouwen en productie-index (6-maandsvoortschrijdend)



Grafiek 3. Investeringsverwachtingen en producentenvertrouwen in de industrie



De verwachtingen in de industrie

Volgens voorlopige uitkomsten is in 1999 voor 19,2 miljard gulden in de industrie geïnvesteerd. Hiermee is het niveau voor 1999 vrijwel gelijk aan dat voor 1998. Voor 2000 daarentegen verwachten de ondernemers een toename van de investeringen met 13%. En ook in 2001 duiden de investeringsplannen van de ondernemers op een stijging van het investeringsbedrag met nog eens 5%. Als de plannen in 2000 en 2001 daadwerkelijk worden gerealiseerd zal in zowel 2000 als 2001 het record van 1997 worden overtroffen.

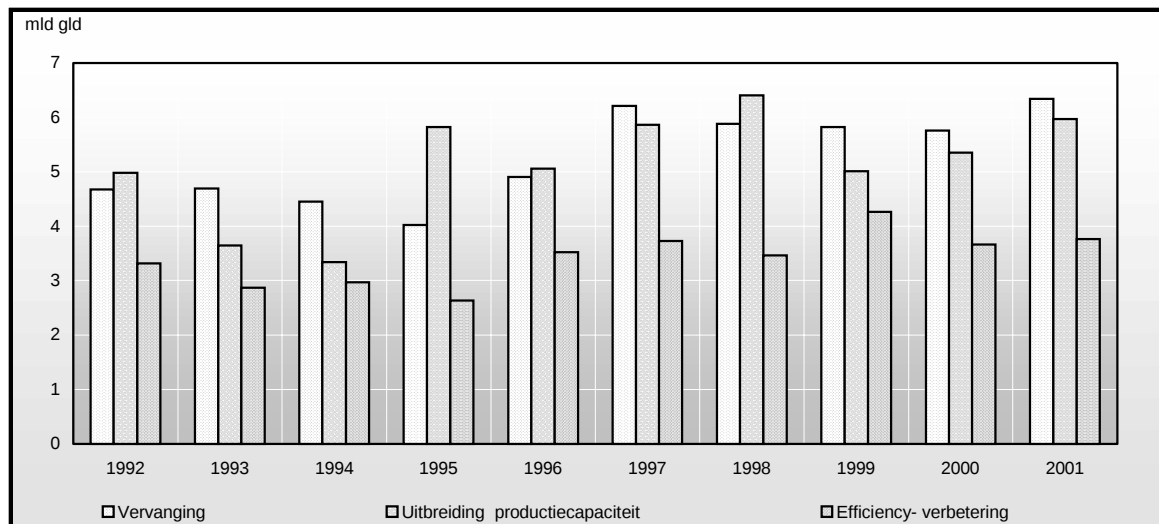
De verwachte stijging voor 2000 komt geheel voor rekening van de grotere bedrijven. Met name de grotere ondernemers in de chemie en de metaal verwachten in 2000 aanzienlijk te investeren. De kleinere bedrijven voorzien voor 2000 een daling van de investeringen. Voor 2001 echter voorzien zowel de grotere als kleinere bedrijven een stijging met uitzondering van de grotere bedrijven in de chemie en metaal.

Onderscheiden naar branche valt op dat alle industriële branches, met uitzondering van de aardolie-industrie, in de jaren na het piekjaar 1997 een hoog niveau respectievelijk een groei van de investeringen laten zien.

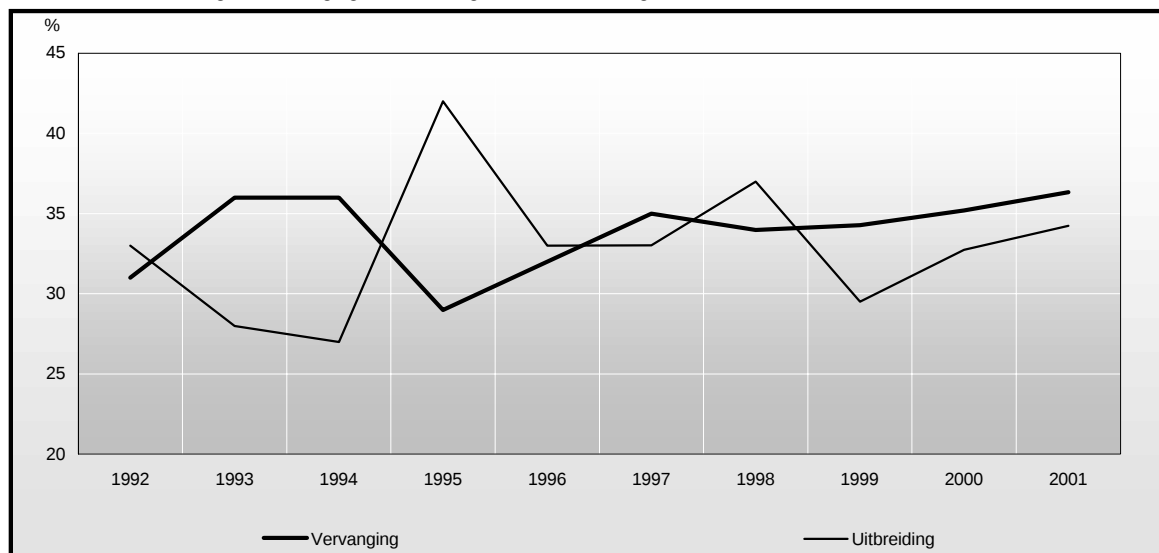
Investeringsverwachtingen en conjunctuur

Het CBS peilt ieder jaar in het voorjaar én in het najaar de investeringsverwachtingen bij de ondernemers in de industrie. Een definitieve meting stelt de realisatie van de plannen vast. De ontwikkeling van de conjunctuur vindt haar weerslag in de plannen van de ondernemers om te investeren. Zo leidt een neergaande conjunctuur over het algemeen tot negatieve en een opgaande conjunctuur tot positieve bijstellingen van eerder geuite investeringsplannen. Het is daarom interessant om de investeringsverwachtingen te vergelijken met de ontwikkeling van de conjunctuur.

Grafiek 4a. Belangrijke investeringsmotieven in de industrie



Grafiek 4b. Relatief belang van vervanging en uitbreiding in totaal investeringen



In grafiek 1 is te zien dat de ondernemers soms hun investeringsplannen flink kunnen bijstellen. Over het algemeen is met name de laatste uitgesproken verwachting over een jaar (verwachting oktober lopend jaar) behoorlijk betrouwbaar als indicatie voor de gerealiseerde investeringen.

Met grafiek 2 is de relatie duidelijk gemaakt tussen productie en het producentenvertrouwen. De ontwikkeling van de productie geeft in de grafiek de beweging van de conjunctuur weer. Het producentenvertrouwen treedt op als indicator voor de industriële productie.

Uit vergelijking van de grafieken (grafiek 3) blijkt dat een toenemend of hoog producentenvertrouwen inderdaad gepaard gaat met optimisme ten aanzien van de te verwachte investeringen. Voor een dalend of laag producentenvertrouwen geldt het omgekeerde.

In 1999 lijkt de relatie niet uit te komen. In de loop van 1999 stijgt het producentenvertrouwen (het laagste punt ligt in februari) en ten tijde van de voorjaarsenquête zijn de ondernemers optimistisch. Opmerkelijk is echter de verwachte daling van de investeringen die in de najaarsenquête blijkt. Dit terwijl het producentenvertrouwen in de laatste maanden van 1999 een fors herstel toont en een hoog niveau bereikt. Wellicht kwam dit herstel van het vertrouwen te laat om nog een hoog investeringsniveau in 1999 te bewerkstelligen. De groei van het producentenvertrouwen zet in de eerste maanden van 2000 flink door. Dit wordt weerspiegeld in een groot optimisme bij de ondernemers. Tegen het einde van het jaar 2000 lijkt te groei er een beetje uit. Het producentenvertrouwen vertoont tekenen van een inzettende daling. Eind 2000 zien we dan ook dat de ondernemers hun investeringen voor 2000 iets naar beneden hebben bijgesteld.

Investeringsmotieven en conjunctuur

Met het najaarsonderzoek komt ook informatie beschikbaar over de motieven die ondernemers bewegen om te investeren. In tabel 3a. is hiervan een overzicht gemaakt waaruit blijkt dat in de industrie de motieven vervanging en uitbreiding van productiecapaciteit samen 60-70 % van het investeringsbudget bepalen. Met efficiencyverbeteringen is doorgaans 20-25% gemoeid. De motieven milieu en overig nemen samen rond 10% voor hun rekening. Genoemde percentages moeten louter indicatief geïnterpreteerd worden. Het is voor de ondernemers soms moeilijk aan te geven in welke mate bijvoorbeeld de aanschaf van een nieuwe machine de weerslag vormt van een specifiek investeringsmotief. De beantwoording van de vraag naar de investeringsmotieven zal daarom in die gevallen een schatting zijn.

Bekeken over een langere periode is zichtbaar dat ook investeringsmotieven samenhangen met de stand van de conjunctuur. Vergelijk hiervoor grafiek 4a. met grafiek 2. In de hier beschouwde jaren valt op dat in de periode met een laag producentenvertrouwen (dal in 1993 en 1999, zie grafiek 2) de ondernemers hun investeringen voornamelijk beperken tot vervanging van kapitaalgoederen. Daarentegen is uitbreiding van de productiecapaciteit in de perioden met een hoog of toenemend producentenvertrouwen (1995 en 1998) relatief een belangrijk investeringsmotief. Deze afwisseling in het relatieve belang van de motieven is ook in grafiek 4b geïllustreerd. Het motievenpatroon dat 2000 en 2001 laten zien komt overeen met dat van een conjunctureel daljaar. Dit is in tegenstelling met het feit dat in 2000 het producentenvertrouwen alsmede de productie sterk groeit. Ook verwachten de ondernemers zowel in 2000 als 2001 aanzienlijk te investeren. Echter, deze investeringen zijn meer ten behoeve van vervanging van kapitaalgoederen dan ten behoeve van uitbreiding.

Tabel 3a. Investeringsmotieven in de industrie

	Alle bedrijven					Bedrijven met 10-99 werknemers				≥ 100 werknemers	
	1997	1998	1999	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
<i>In % van investeringen</i>											
Motief:											
Vervanging	35	34	34	35	39	38	40	34	38		
Uitbreiding productiecapaciteit met:											
- ongewijzigd productenpakket	20	21	17	20	24	19	22	20	25		
- verbreding productenpakket	13	16	12	13	12	15	18	12	10		
Efficiencyverbetering door:											
- automatisering/mechanisering	17	16	20	18	19	18	17	18	19		
- energie / grondstoffen besparing	4	4	5	4	4	3	5	5	4		
Milieu	7	6	7	6	6	4	4	7	6		
Overige	4	3	4	3	3	3	2	3	3		

Tabel 3b. Investeringsmotieven bij enkele industriële branches

		Vervanging	Uitbreiding productiecapaciteit met:		Efficiencyverbetering door:		Milieu	Overig
		ongewijzigd productenpakket	verbreding productenpakket	automatisering/ mechanisering	energie/ grondstoffen- Besparing			
In % van investeringen								
Industrie	2000	35	20	13	18	4	6	3
	2001	39	24	12	19	4	6	3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2000	37	20	14	15	5	6	3
	2001	34	24	14	21	6	5	4
Aardolieverwerkende industrie	2000	33	15	0	8	11	27	5
	2001	28	12	1	11	12	9	3
Chemische industrie	2000	23	22	17	21	6	8	2
	2001	23	30	10	19	5	9	2
Metaal- en elektrotechnische industrie	2000	33	20	12	23	2	6	4
	2001	39	25	12	20	2	4	3
Overige industrie	2000	45	19	11	16	3	4	3
	2001	55	21	14	17	4	4	2

Motieven naar bedrijfsgrootte en branche

Tabel 3a. geeft aan dat de kleinere bedrijven, iets meer dan de grotere, bij het investeren gericht zijn op vervanging en uitbreiding. Grote bedrijven richten zich bij hun voorgenomen investeringen iets meer dan de kleinere op efficiencyverbetering en milieu. Echter, dit verschil is minimaal. Naar branche valt op dat met name in de chemische industrie minder geïnvesteerd wordt ten behoeve van substitutie en meer ten behoeve van efficiencyverbetering en milieu. Over het algemeen zijn de verschillen naar branche en bedrijfsgrootte gering.

Bepalende factoren voor de investeringen

Naast de vraag naar motieven voor hun investeringen is aan de ondernemers in de industrie ook gevraagd om aan te geven in hoeverre bepaalde factoren hun investeringsgedrag hebben beïnvloed. In tabel 4 zijn de resultaten van deze vraag opgenomen evenals die uit de enquêtes in voorgaande jaren ². Duidelijk wordt dat door de jaren heen de vraag naar het product en technische factoren stimulerend zijn.

Tabel 4. Invloeden op de investeringen in de industrie 1992-2001

Jaar	Vraag naar product					Financiële factoren					Technische factoren					Andere factoren				
	++	+	=	-	--	++	+	=	-	--	++	+	=	-	--	++	+	=	-	--
<i>Gewogen % bedrijven</i>																				
1992	42	21	13	13	12	11	15	24	18	33	36	30	18	4	12	3	4	87	5	1
1993	33	28	16	11	13	12	11	14	29	34	35	32	20	8	5	2	3	84	9	2
1994	41	29	17	7	7	15	10	27	21	28	33	29	21	9	7	3	2	87	6	2
1995	53	25	10	8	4	21	11	29	24	15	38	33	16	8	5	1	3	89	5	2
1996	43	27	20	4	5	18	12	26	26	18	35	29	20	9	7	3	2	85	8	2
1997	51	25	17	4	3	20	13	31	24	13	39	33	16	8	4	2	4	77	6	11
1998	49	26	16	5	4	18	18	27	24	14	36	32	17	8	6	3	7	83	6	1
1999	48	28	14	5	5	25	14	26	24	11	32	36	16	9	7	7	7	77	5	4
2000	55	20	14	7	4	18	12	31	21	18	33	29	17	12	9	2	4	84	8	2
2001	54	22	13	7	4	17	12	32	20	20	34	28	17	12	9	2	4	84	8	2
<i>Gewogen % bedrijven met 10-99 werknemers</i>																				
2000	46	15	27	6	5	17	11	40	19	13	37	17	28	9	9	4	5	83	5	3
2001	47	16	26	7	4	16	10	41	21	12	36	16	29	9	10	3	5	83	5	3
<i>Gewogen % bedrijven met ≥ 100 werknemers</i>																				
2000	55	20	14	7	4	18	12	31	21	18	33	30	16	12	8	2	4	84	8	2
2001	55	23	12	7	4	17	12	31	19	20	33	29	16	13	9	2	4	84	8	2

Betekenis van symbolen: ++ : sterk stimulerend; + : zwak stimulerend; = : geen invloed; - : zwak beperkend; -- : sterk beperkend

De mate waarin de factoren stimulerend zijn, varieert echter wederom naar gelang de stand van de conjunctuur. Bij de factor vraag naar het product is goed zichtbaar dat ten tijde van laagconjunctuur (1992/1993) de ondernemers door de geringe vraag minder tot investeren worden aangezet. Ook financiële factoren worden dan vaker als beperkend ervaren dan in andere jaren. Het omgekeerde treedt op in perioden met hoogconjunctuur. Voorbeelden zijn 1995 en 1999 met een stimulerende invloed vanuit de financiële factoren.

Voor 2000 en 2001 is het beeld wat gemengd. De vraag naar het product is een duidelijke stimulans voor de ondernemers om te investeren. Voor de invloed van financiële factoren geldt dat echter minder duidelijk.

Technische factoren houden verband met de technologische ontwikkeling, bijvoorbeeld het beschikbaar komen van verbeterde machines, en de be-

schikbaarheid van arbeidskrachten die met de nieuwe technologie om kunnen gaan. Ook overheidsvoorschriften, bijvoorbeeld op het gebied van het milieu, vallen onder deze categorie van factoren. Er zijn aanwijzingen dat, gezien over de zeer lange termijn, tijden van laagconjunctuur het zoeken naar technologische innovaties stimuleren. Echter, het ligt minder voor de hand om voor het korte tijdsbestek dat hier beschreven wordt het effect van deze technische factoren te koppelen aan de stand van de conjunctuur.

Over het algemeen menen de ondernemers bij de kleinere bedrijven bij hun investeringen minder te worden beïnvloed door de in dit onderzoek gevraagde factoren dan hun collega's bij de grotere bedrijven. Kleine ondernemers zijn vaker neutraal over de invloed van de verschillende factoren. Wellicht zijn voor hen andere niet genoemde factoren relevant.

¹ De auteur is werkzaam bij het Centraal Bureau voor de Statistiek bij de taakgroep Wetenschap & Technologie van de Divisie Bedrijfs-economische Statistiek.

² De uitkomsten over de factoren in de jaren voor 1999 zijn herberekend als gevolg van de overgang op een nieuwe berekeningsmethode.

Nederland en de industrie

Ten opzichte van voorgaande jaren maak ook ten opzichte van het ons omringende buitenland kan de economische groei van Nederland in 2000 als heel behoorlijk gekwalificeerd worden. De Nederlandse export levert in 2000 de grootste bijdrage aan de toename van het Bruto Nationale Product. De verbetering van de resultaten van de industrie ligt iets onder het niveau van de totale economie. Vooral de commerciële dienstverlening presteert bovengemiddeld. Toppers zijn hier de telecommunicatie en de financiële dienstverlening.

Economische groei 3,9% in 2000

De volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP) is voor het jaar 2000 uitgekomen op 3,9%. Het is het vierde jaar op rij met een economische groei in de buurt van de vier procent. De uitvoer doet het in 2000 uitstekend, de volumestijging is de hoogste van de afgelopen tien jaar. Mede door de prijsstijging van aardolie en de duurdere dollar zijn de prijzen vorig jaar gestegen. De inflatie is de hoogste sinds 1994 en het stijgingspercentage van de producentenprijzen loopt in de dubbele cijfers. De jaarcijfers met betrekking tot de arbeidsmarkt zijn gunstig: de werkgelegenheid stijgt met 150 duizend mensen en de werkloze beroepsbevolking daalt met 25 duizend personen. Internationaal gezien presteert Nederland bovengemiddeld als het gaat om economische groei.

Industriële productie groeit

In 2000 is het volume van de industriële productie met 3,6% toegenomen, vergeleken met het voorafgaande jaar. Alle branches binnen de industrie dragen bij aan deze productiegroei. In de aardolie-, chemische en rubber- en kunststofverwerkende industrie en in de metaalindustrie zijn de hoogste groeipercents waargenomen. Voor de chemie geldt dat de toename van de productie terugvalt vergeleken met de groei van het vorig jaar. De metaalindustrie groeit juist harder in vergelijking met de groei in 1999. Opvallend is verder het herstel van de textiel-, kleding- en lederindustrie. Na een productiedaling in 1999 laat deze branche in 2000 een stijging van de productie met 2,7% zien.

Evenals in november zijn ook in december de productiecijfers over een breed front gestegen in vergelijking met de voorafgaande maand.

Als we kijken naar de omzet valt op dat bij de aardolie- en chemische industrie, die de hoogste groeicijfers kent, ruim tweederde van de groei uit de buitenlandse omzet komt. Ook de omzet van de

metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie is fors toegenomen. In deze sectoren komt zelfs meer dan drie kwart van de groei uit het buitenland. De verbeterde omzetcijfers in 2000 zijn vooral het gevolg van hogere afzetprijzen. Deze verklaren ruim drie kwart van de omzetgroei.

Orderontvangst stabiel

De ondernemers in de industrie hebben in januari vrijwel evenveel orders ontvangen als in december. De vraag vanuit het binnenland naar industriële producten neemt af, de buitenlandse vraag stijgt daarentegen licht. Als gevolg daarvan is de totale werkvoorraad in januari een fractie hoger komen te liggen dan in december. De index van de orderpositie is in januari 100,8, dat is dertiende punt hoger dan in december.

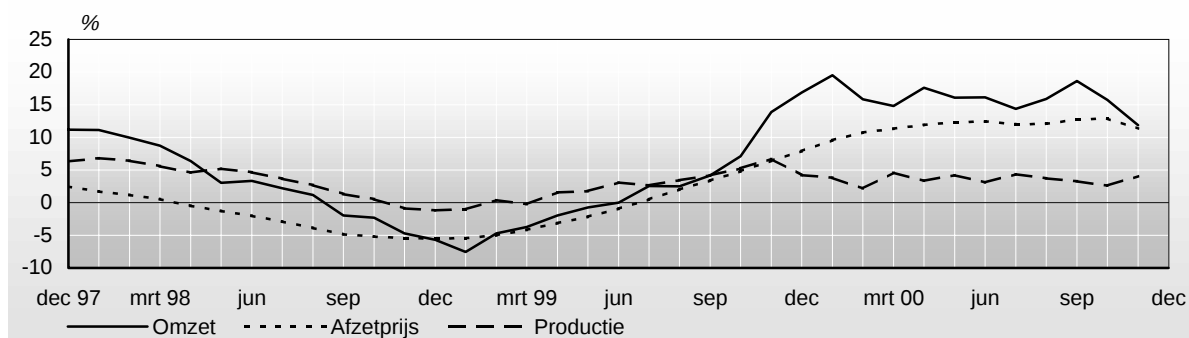
Producentenvertrouwen daalt iets

Het producentenvertrouwen, de stemmingsindicator van de ondernemers in de industrie, is in januari licht gedaald ten opzichte van december en uitgekomen op 3,5. Met name het minder gunstige oordeel van de producenten over de omvang van de voorraden gereed product heeft geleid tot deze afname van het vertrouwen in de Nederlandse industrie. Deze nieuwe daling in januari volgt op eerdere afnames in de laatste maanden van vorig jaar. Desondanks bevindt het producentenvertrouwen zich nog steeds op een relatief hoog niveau.

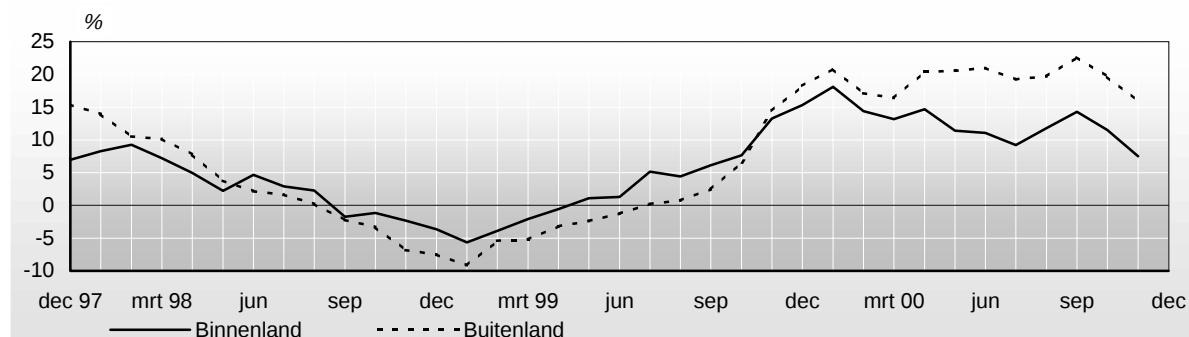
Verwachtingen

Bij de Conjunctuurttest van januari geven de ondernemers in de industrie aan dat zij verwachten in de periode februari tot en met april een productiegroei te kunnen realiseren. Tevens verwachten zij een verdere stijging van het prijsniveau van hun producten.

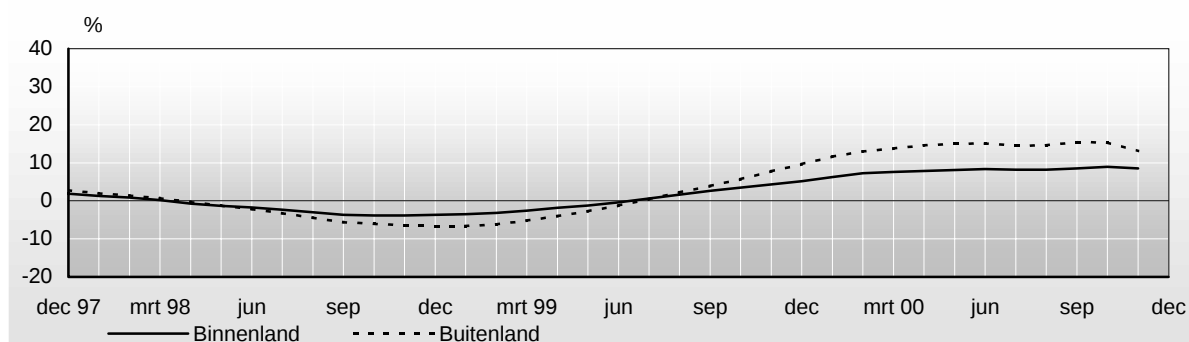
Omzet, afzetprijs en productie



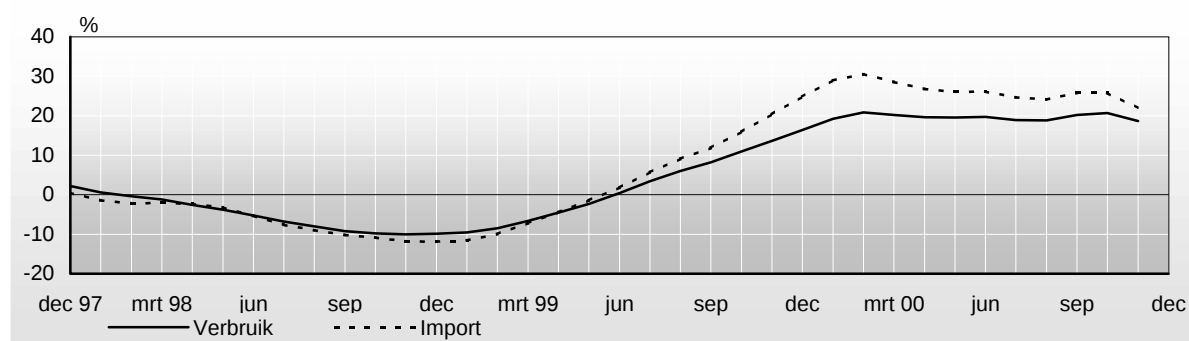
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 1.1

Kerngegevens: Nederland en de industrie

	Eenheid c.q. basis	jaar		kwartaal				maand					Ontwik- keling ¹⁾
		1999	2000	1999		2000		1999		2000			
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.	dec.	
1995=100													%
Industrie													
Omzet (waarde)		119,2	136,5	132,5	127,9	134,0	147,9	132,3	138,8	148,2	153,9	141,7	2,1
binnenland		118,9	131,7	147,7	132,7	130,0	154,2	130,7	137,9	142,1	146,8	134,4	-2,5
buitenland		119,5	141,1	133,4	130,4	139,0	154,4	133,8	139,6	154,0	160,6	148,6	6,5
Ontvangen orders (waarde)		123,2	137,5	142,4	133,2	129,6	149,2	140,3	159,3	142,5	147,2	158,0	-0,8
binnenland		124,3	133,2	134,5	133,5	125,1	142,0	131,8	135,3	141,7	147,9	136,3	0,8
buitenland		122,4	141,0	148,9	132,9	133,3	155,2	147,4	179,2	143,2	146,5	175,9	-1,8
Afzetprijs		102,2	114,1	106,0	109,6	115,9	118,0	106,1	107,2	118,9	118,9	116,2	8,4
binnenland		102,2	110,4	104,6	107,4	111,5	113,5	104,6	105,1	113,5	113,9	113,1	7,6
buitenland		102,3	116,5	107,0	111,1	118,7	120,9	107,0	108,6	122,4	122,1	118,2	8,9
Verbruiksprijs		102,3	122,2	109,5	115,4	124,7	129,9	109,9	111,3	130,7	131,8	127,2	14,3
import		105,7	132,5	116,0	124,5	135,6	141,3	116,8	118,9	143,1	144,6	136,2	14,6
Productie (volume gemiddelde dag)		109,8	113,7	115,1	109,3	107,1	119,8	118,2	109,4	118,4	121,4	119,7	9,4
Productie (seizoengecorrigeerd)		109,8	113,7	111,7	111,0	114,0	116,4	111,9	111,7	112,1	114,8	122,3	9,5
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		109,8	.	118,3	110,4	109,4	.						2,4
Vacatures													
openstaand ²⁾	1000	23	.	26	29	25	.						4,2
ontstaan	1000	103	.	25	32	23	.						-11,5
vervuld	1000	96	.	23	29	30	.						15,4
Aantal bedrijven ³⁾	1000	46,2	46,9										
Uitgesproken faillissementen	1	393	.	91	106	105	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	1218	.	321	314	.	.						
1995=100													
Nederland													
Bruto binnenlands product (volume, mp)		115,6	120,1	120,8	117,3	116,3	124,5						3,1
Gezinsconsumptie (volume)		116,8	121,1	120,3	118,3	118,4	125,2						4,1
Bedrijfsinvesteringen (volume)		127,0	132,1	136,5	131,7	117,0	139,1						1,9
Invoer van goederen en diensten (volume)		131,3	143,0	139,1	139,1	138,9	150,1						7,9
Uitvoer van goederen en diensten (volume)		129,1	140,9	136,8	136,8	137,6	150,4						8,4
Geregistreerde werkloosheid ⁴⁾	1000	221	188	189	215	176	186	189	201	190	186	187	-7,0
Vacatures													
openstaand ²⁾	1000	158	.	168	201	169	.						7,6
ontstaan	1000	882	.	210	267	208	.						5,6
vervuld	1000	839	.	200	234	204	.						-7,7
Aantal uren uitzendkrachten	mln uren	324,3	.	81,1	67,7	.	.						
Aantal bedrijven ³⁾	1000	684,4	701,7										
Uitgesproken faillissementen ⁵⁾	1	3238	.	795	825	928							
Energieverbruik	PJ	2978	.	831	864	.	.						
Consumentenvertrouwen	⁶⁾	14	24	21	26	27	20	20	20	23	17	19	
economische klimaat	⁶⁾	5	24	20	29	32	16	17	18	21	14	14	
koopbereidheid	⁶⁾	20	24	22	23	22	21	22	21	24	19	22	
Consumentenprijsindexcijfers		108,6	111,4	109,4	109,8	108,9	112,7	109,6	109,2	112,9	112,9	112,4	2,9
CBS-koersindex algemeen		777,2	939,8	825,4	924,9	788,8	934,3	828,0	881,9	945,6	952,9	904,5	
Gemiddeld rendement staatsleningen	%	4,45	5,33	5,15	5,42	4,80	5,22	5,04	5,12	5,34	5,30	5,02	

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Jaarcijfer is gemiddelde.

³⁾ Stand per 1 januari.

⁴⁾ Kwartaalcijfer, betreft middelste maand van het kwartaal.

⁵⁾ Bedrijven en instellingen.

⁶⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-).

Tabel 1.2
Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Industrie

Conjunctuaraanstekgegevens: industrie	Eenheid ²⁾	jaar		kwartaal					maand			Gemidd.	
		1999	2000	1999	2000				1999	2000	2001	laatste 12 mnd.	
				4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	dec.	jan.	dec.		jan.
Producentenvertrouwen		3,0	6,7	6,1	6,2	7,0	7,8	5,8	5,2	5,6	4,3	3,5	6,5
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		8	7	7	13	5	7	2	7	3	-6	0	6
binnenlandse markt		5	6	4	10	3	10	2	4	-3	-8	-8	6
buitenlandse markt		7	6	9	14	5	4	2	10	6	-4	4	6
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		5	6	7	8	4	4	5	4	-4	-1	-5	5
Bezettingsgraad ³⁾	%	84,2	84,6	84,5	84,7	84,2	84,7	84,8					84,6
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	81	79	81	83	77	77	79					79
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	8	5	6	4	6	4	4					5
tekort aan arbeid	%	6	9	7	7	9	10	9					9
te geringe productiecapaciteit	%	2	3	2	2	4	3	3					3
overige belemmeringen	%	4	5	4	4	4	6	5					5
Orderpositie	⁴⁾	96,7	100,3	98,0	99,7	99,7	101,2	100,7	99,4	98,7	100,5	100,8	100,5
Beoordelingen:													
orderontvangst		-5	0	-1	1	1	-1	-1	2	-2	-1	-2	0
orderpositie totaal		-3	4	1	3	4	5	3	3	2	3	2	4
orderpositie buitenland		-2	8	3	5	9	10	6	5	3	3	4	8
productiecapaciteit		2	-2	1	0	-3	-2	-2					-2
voorraden gereed product		5	1	3	3	0	0	2	2	3	3	6	1
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		5	6	7	4	5	9	4					6
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		4	6	10	2	9	7	4					6
buiten Europese Unie		3	7	6	5	7	8	6					7
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		10	17	12	19	19	20	8					17
bedrijvigheid komende 3 mnd		9	9	6	15	7	13	2	4	14	1	10	9
verkoop prijs komende 3 mnd		7	15	15	15	15	14	18	19	15	19	9	15
personeelssterkte komende 6 mnd		-1	3	0	3	1	5	2					3
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,2	0,2	-0,2	0,1	0,0	0,6	0,1					0,2

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

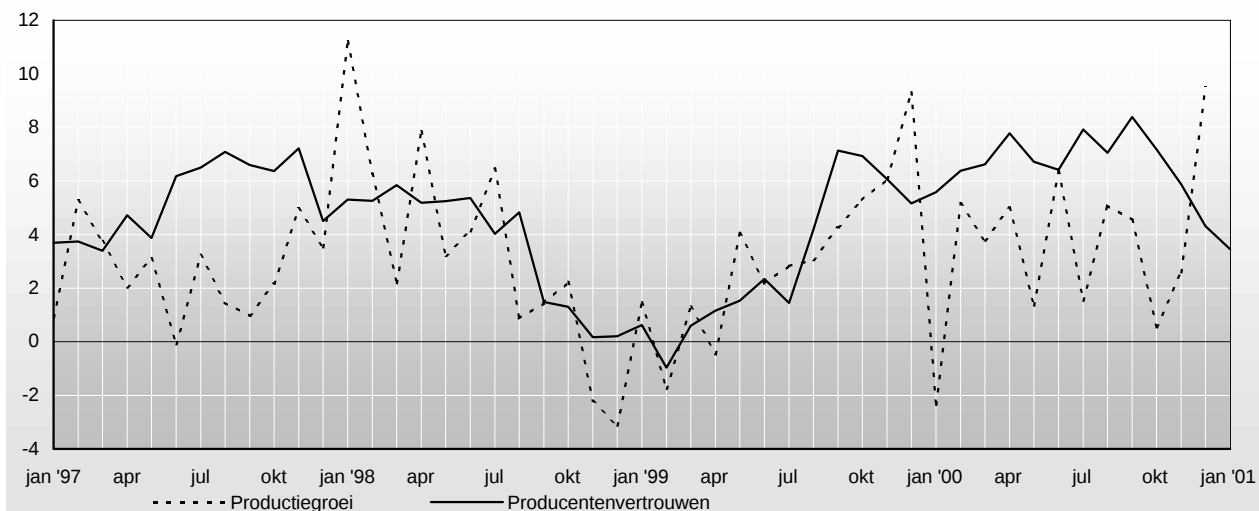
²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000 = 100.

Productiegroei en producentenvertrouwen

januari 1997 - januari 2001



Voedings- en genotmiddelenindustrie

In december 2000 is de omzetwaarde in de voedings- en genotmiddelenindustrie bijna 3% lager dan in december 1999. Over het jaar 2000 wordt een hogere omzetwaarde gerealiseerd dan in het jaar daarvoor. De bedrijvigheid blijft in januari 2001 wederom stabiel. De verkopen laten een lichte daling zien. Voor februari tot en met april verwachten de ondernemers een lichte stijging van de bedrijvigheid en een stijging van de verkoopprijzen.

Omzetwaarde daalt

De omzetwaarde van de voedings- en genotmiddelenindustrie stijgt in het 4e kwartaal van 2000 met 4,2 % ten opzichte van het laatste kwartaal van 1999. Voor het jaar 2000 ligt de index van de omzetwaarde bijna 6% hoger dan in 1999 en deze toename is met name gerealiseerd in het tweede halfjaar van 2000.

In december 2000 is de omzetwaarde van de voedings- en genotmiddelenindustrie bijna 3% lager dan in december 1999. Wanneer echter gecorrigeerd wordt voor het prijseffect van bijna 7%, dat mede een gevolg is van de gestegen verbruiksprijzen, resteert een volumedaling van bijna 10%. December 2000 heeft echter 4 werkdagen minder dan december 1999. Correctie voor dit werkdageffect levert uiteindelijk een stijging van het omzetvolume van de gemiddelde dag in december 2000 van ruim 10% ten opzichte van december 1999.

Het productievolume van de gemiddelde dag ligt in diezelfde periode bijna 3% hoger dan in december 1999.

Bedrijvigheid blijft stabiel

Uit de Conjunctuurtest blijkt dat de bedrijvigheid in januari 2001 wederom stabiel blijft ten opzichte van de voorgaande maand. Dit is gunstig, want voor de tijd van het jaar had een afname verwacht mogen worden. Alleen in de broodfabrieken en bakkerijen blijft de bedrijvigheid ook stabiel. De producenten in de slachterijen en vleesverwerking melden een forse daling nadat de bedrijvigheid zich vorige maand even leek te stabiliseren. Ook vanuit de diervoederindustrie en de drank- en tabakverwerking worden een dalende respectievelijk licht dalende bedrijvigheid gemeld. Bij de overige producenten stijgt de bedrijvigheid in meer of mindere mate.

Lichte afname verkopen

De verkopen laten voor januari een lichte daling zien die vooral optreedt op de buitenlandse markt. Gezien het feit dat een daling van de verkopen gebruikelijk is voor januari, is dit geen ongunstige ontwikkeling. Met name de slachterijen en vleesverwerking worden zwaar getroffen door dalende verkopen. Sinds november vorig jaar zijn met name de buitenlandse verkopen hier fors gedaald. Alleen in de broodfabrieken en bakkerijen blijven de verkopen stabiel en de drank- en tabakverwerking heeft als enige een lichte toename van de verkopen weten te realiseren.

Voor de totale voedings- en genotmiddelenindustrie wordt een lichte toename van de tevredenheid met de (afnemende) verkopen gerapporteerd. Ondanks de stabiele verkopen binnen de broodfabrieken en bakkerijen zijn de ondernemers in deze sector hiermee minder tevreden dan vorige maand. De ondernemers binnen de slachterijen en vleesverwerking, die al maanden achtereen te kampen hebben met tegenvallende verkopen, zijn daarover iets minder ontevreden dan vorige maand. Desalniettemin zijn zij in januari veel sterker ontevreden dan gemiddeld over het jaar 2000.

Tevredenheid afzet stabiel en voorraadniveau normaal

De ondernemers zijn gemiddeld genomen even tevreden met hun totale afzet in januari 2001 als met die in december 2000. Dat geldt ook voor de buitenlandse afzet. De producenten in de slachterijen en vleesverwerking zijn echter minder tevreden over beide afzetontwikkelingen. Hun oordeel is ook veel sterker negatief dan gemiddeld in het voorgaande jaar het geval was. De ondernemers in de diervoederindustrie zijn meer ontevreden over de totale afzet dan over de buitenlandse afzet. Voor beide oordelen geldt eveneens dat ze minder gunstig zijn dan gemiddeld over 2000.

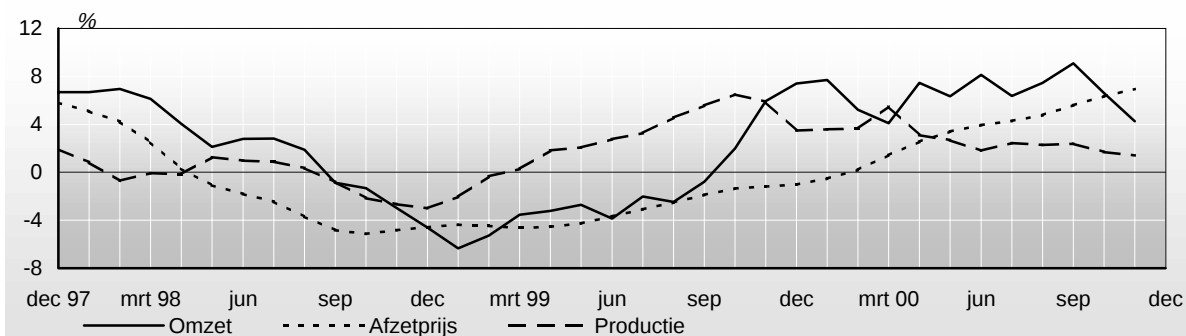
Over de voorraden gereed eindproduct zijn de ondernemers in de voedings- en genotmiddelenindustrie iets minder tevreden dan vorige maand.

Verwachtingen

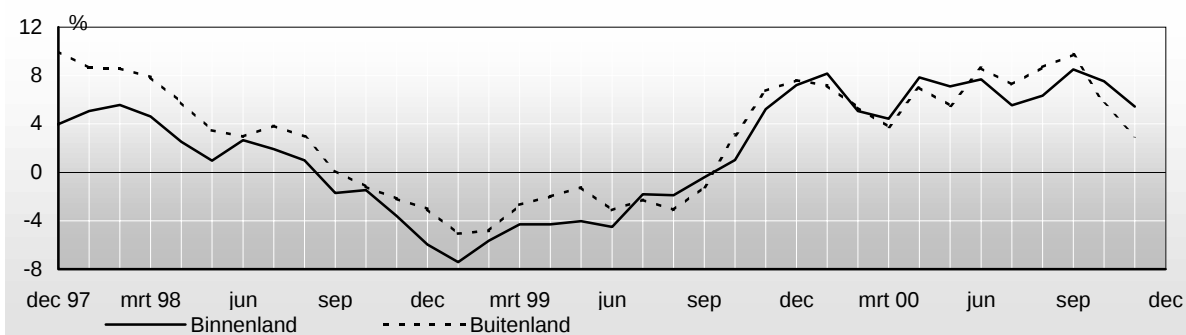
Voor de periode februari tot en met april 2001 verwachten de producenten een lichte stijging van de bedrijvigheid. De ondernemers in de drank- en tabakverwerking alsmede in de broodfabrieken en bakkerijen zien het zelfs nog iets zonniger in. Binnen de diervoederindustrie en de slachterijen en vleesverwerking daarentegen verwachten veel ondernemers een daling van de bedrijvigheid.

De verkoopprijzen zullen in genoemde periode stijgen volgens de producenten in de voedings- en genotmiddelenindustrie. Uitzonderingen hierop zijn de producenten in de diervoederindustrie die een lichte daling verwachten en de producenten in de drank- en tabakverwerking die een handhaving van het huidige prijspeil verwachten.

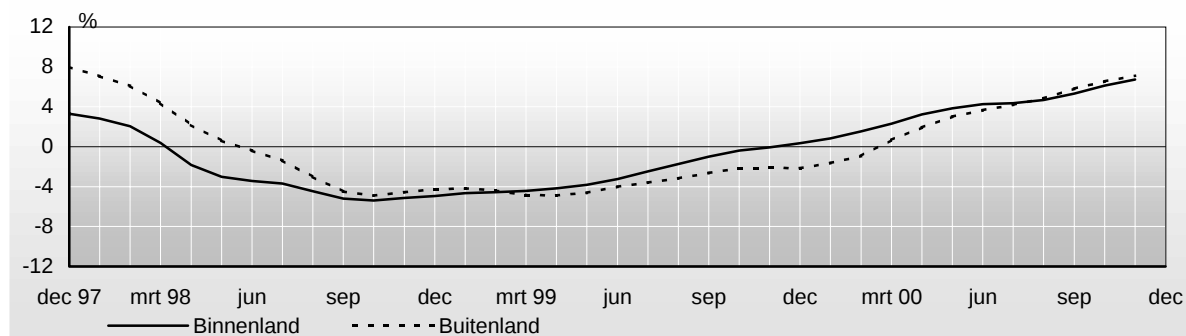
Omzet, afzetprijs en productie



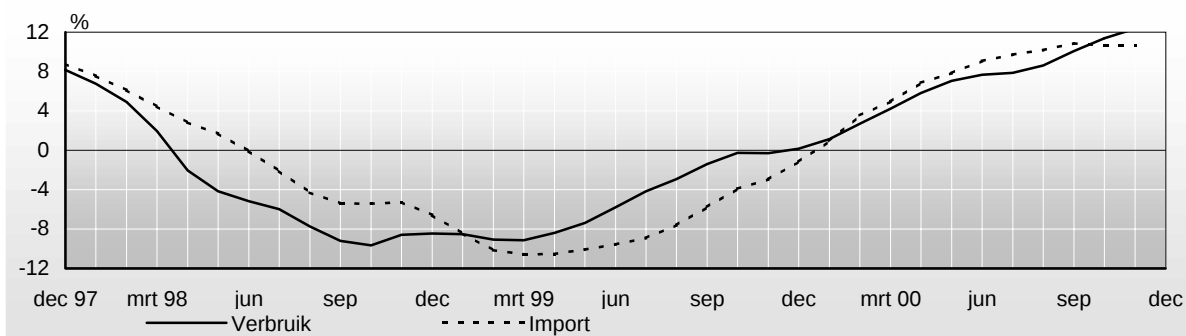
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 2.1

Kerngegevens: Voedings- en genotmiddelenindustrie

Reinigingsgevoers: Voedings- en genotmiddelenindustrie	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999		2000		1999		2000			
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													%
Omzet (waarde)		110,9	117,1	117,7	111,3	117,8	122,6	119,1	120,9	122,9	127,2	117,8	-2,6
binnenland		105,4	111,6	112,4	106,3	110,8	118,3	110,7	118,9	117,0	121,5	116,4	-2,1
buitenland		117,5	124,0	124,3	117,4	126,4	128,0	129,5	123,3	130,2	134,2	119,6	-3,1
Afzetprijs		101,6	105,5	101,5	102,5	106,3	108,6	101,4	102,0	108,2	108,6	109,0	6,9
binnenland		100,2	104,4	100,5	102,0	105,0	107,2	100,3	100,8	106,6	107,3	107,8	6,9
buitenland		102,8	106,4	102,5	103,0	107,3	109,8	102,3	103,1	109,7	109,7	110,1	6,8
Verbruiksprijs		98,3	105,8	99,1	100,8	107,2	111,4	99,2	99,4	110,9	111,8	111,5	12,1
import		104,1	112,5	104,7	108,5	113,5	115,8	105,5	105,3	115,5	116,6	115,4	9,7
Productie (volume gemiddelde dag)		104,9	107,4	115,2	101,8	102,7	116,9	118,5	110,8	117,7	119,2	113,7	2,6
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		104,8	.	125,1	98,9	102,8	.						0,4
Aantal bedrijven ²⁾	1000	5,2	5,1										
Uitgesproken faillissementen	1	46	.	7	11	9	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	112	.	13	25	.	.						

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 2.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Voedings- en genotmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal					maand				Gemidd.
		1999	2000	1999		2000			1999	2000		2001	laatste
				4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	dec.	jan.	dec.	jan.	12 mnd.
Verkoop / orderontvangst t.o.v. vorige maand		15	11	19	19	5	13	5	14	3	3	-5	10
binnenlandse markt		6	7	6	11	0	8	8	6	-8	9	-2	7
buitenlandse markt		23	11	28	23	9	13	0	21	7	-8	-6	10
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		8	4	13	8	7	-2	4	9	-11	3	-2	5
Bezettingsgraad ³⁾	%	85,8	86,4	86,3	85,8	87,0	86,5	86,5					86,4
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	85	83	88	88	85	81	79					83
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	5	2	2	2	1	2	3					2
tekort aan arbeid	%	5	6	4	4	5	7	7					6
te geringe productiecapaciteit	%	1	4	2	2	5	3	4					4
overige belemmeringen	%	5	6	4	4	4	7	7					6
Beoordelingen:													
verkoop / orderontvangst		-5	2	1	1	2	0	3	3	-1	2	5	2
afzet / orderpositie totaal		-7	-2	-2	-1	-1	-5	-2	0	-1	-3	-2	-2
afzet / orderpositie buitenland		-5	2	2	2	1	3	1	3	0	1	1	2
productiecapaciteit		5	0	3	2	-3	0	2					0
voorraden gereed product		6	0	1	4	-2	-3	2	1	5	5	7	1
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		10	8	10	8	7	9	7					8
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		19	25	23	23	40	33	4					25
buiten Europese Unie		18	18	16	16	26	28	0					18
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		23	26	21	29	36	34	3					26
bedrijvigheid komende 3 mnd		16	11	14	24	7	9	3	7	21	5	5	9
verkoopprijs komende 3 mnd		10	19	11	15	21	17	21	9	14	28	11	18
personeelssterkte komende 6 mnd		3	1	-2	2	0	5	-2					1
toe- of afname personeelssterkte	%	0,0	0,0	-0,2	0,3	0,0	0,1	-0,4					0,0

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

Textiel-, kleding- en lederindustrie

De textiel-, kleding- en lederindustrie sluit het jaar 2000 redelijk af. Ten opzichte van 1999 neemt de omzet toe met 6%. Het volume van de gemiddelde dagproductie stijgt met ruim 2,5%. De orders nemen in 2000 met gemiddeld 5,3% toe. De orderontvangst vanuit het binnenland ontwikkelt zich duidelijk sterker dan vanuit het buitenland. De prijzen ontwikkelen zich echter minder gunstig. De gemiddelde afzetprijs neemt toe met slechts 0,3%, terwijl de verbruiks- en importprijzen stijgen met respectievelijk 2,9% en 3,2%.

Resultaat december niet onverdeeld positief

Op het eerste gezicht is de omzetzijging in december met 3,3% ten opzichte van december 1999 teleurstellend. December 2000 telt echter 19 werkdagen tegenover 23 in 1999. Na correctie voor kalender- en prijseffecten neemt het volume van de gemiddelde dagproductie toe met bijna 11%.

De waarde van de ontvangen orders ligt in december 4,3% onder het niveau van december 1999. De afname van orders uit het buitenland bedraagt bijna 9%, het niveau van de binnenlandse orderontvangsten stijgt met 2,5%. Vergeleken met december 1999 laten de afzetprijzen een daling zien van gemiddeld 0,2%. Tegelijkertijd stijgen de verbruiks- en importprijzen echter ongeveer 4%.

Orderontvangsten nemen af in januari

In de Conjunctuurtest rapporteren de ondernemers dat de orderontvangsten in januari enigszins verslechteren ten opzichte van december 2000. De index van de werkvoorraad, daalt in januari met 1,3 punt tot 97,0. De ondernemers beoordelen de totale orderpositie in januari minder gunstig. In vergelijking met december 2000 is de bedrijvigheid in januari stabiel. Het deel van de branche dat de voorraad gereed product te groot vindt neemt af.

1. Textielindustrie

In december 2000 daalt de omzet in de textielindustrie met 4,6% ten opzichte van december 1999. Het kalendereffect zorgt echter voor vertekening, de gemiddelde dagomzet stijgt met ruim 15%. De ontwikkeling van de buitenlandse omzet is beter dan die van de binnenlandse. De orderontvangsten nemen daarbij met ruim 10% af.

Uit de Conjunctuurtest blijkt dat de waarde van de orderontvangsten in januari ten opzichte van december 2000 gelijk blijft op een voor de tijd van het jaar normaal niveau. De beoordeling van orderontvangsten en de orderpositie loopt in januari terug. De seizoensgecorrigeerde index voor de werkvoorraad neemt in januari met 3,1 punt af tot 95,1. De bedrijvigheid is ten opzichte van december licht afgenomen. Minder ondernemers vinden de voorraad gereed product in januari te groot. Een fors deel van de bedrijfstak verwacht dat de bedrijvigheid in de maanden februari tot en met april zal toenemen. Een klein deel van de branche verwacht verdere stijging van de verkoopprijzen

2. Kledingindustrie

Als enige van de hier besproken branches weet de textielindustrie een groei van de omzet te realiseren ten opzichte van december 1999. Dit ondanks het

verschil in werkdagen. De totale omzet stijgt met 8,7%. In het binnenland bedraagt de omzetzijging 3,5%, in het buitenland 19,3%. De gemiddelde afzetprijs daalt echter met bijna 3%. Gemiddeld ligt het productievolume per dag in december ruim 7% hoger dan in december 1999.

De Conjunctuurtest van januari laat een forse verslechtering zien van de waarde van de orderontvangsten ten opzichte van december. Het oordeel over orderontvangsten en orderpositie is in januari drastisch naar beneden bijgesteld. De index voor de orderpositie daalt met ruim 3 punten naar 95,7 (seizoensgecorrigeerd). In januari neemt de bedrijvigheid duidelijk af ten opzichte van december. Het deel van de sector dat de voorraden te groot vindt is fors afgenomen. Een aanzienlijk kleiner deel van de bedrijfstak dan in december verwacht een stijging van de verkoopprijzen in de periode februari tot en met april. De bedrijvigheid in de genoemde periode zal naar verwachting op een voor de tijd van het jaar normaal niveau blijven.

3. Lederindustrie

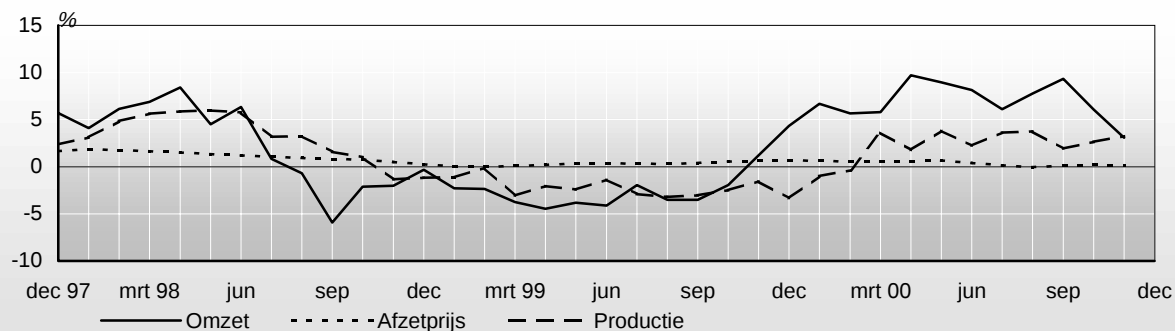
In de lederindustrie daalt de omzet met ruim 10% ten opzichte van december 1999. In het buitenland bedraagt de daling ruim 5%, in het binnenland ruim 14%. Het volume van de gemiddelde dagproductie stijgt met 2,6%. Vergeleken met december 1999 dalen de gemiddelde afzetprijzen met 0,3%. Positief is dat de waarde van de orderontvangsten in december stijgt met bijna 5%. Vooral de buitenlandse orderontvangsten nemen met 17,7% fors toe.

Uit de Conjunctuurtest van januari blijkt dat in vergelijking met december 2000 de waarde van de orderontvangsten toeneemt tot een voor de tijd van het jaar zeer gunstig niveau. De ontwikkeling van de binnenlandse orderontvangsten is sterk, maar de waarde van de buitenlandse orders laat een lichte terugval zien. Ondernemers in de bedrijfstak zijn duidelijk meer tevreden over de orderontvangsten en over de totale orderpositie. Alleen het oordeel voor de orderpositie buitenland is minder gunstig. De bedrijvigheid neemt in januari toe en de voorraad gereed product bevindt zich evenals in december op een normaal niveau. In de periode februari tot en met april zal de bedrijvigheid naar verwachting fors toenemen. Tweederde van de bedrijfstak verwacht in deze periode een verdere stijging van de verkoopprijzen.

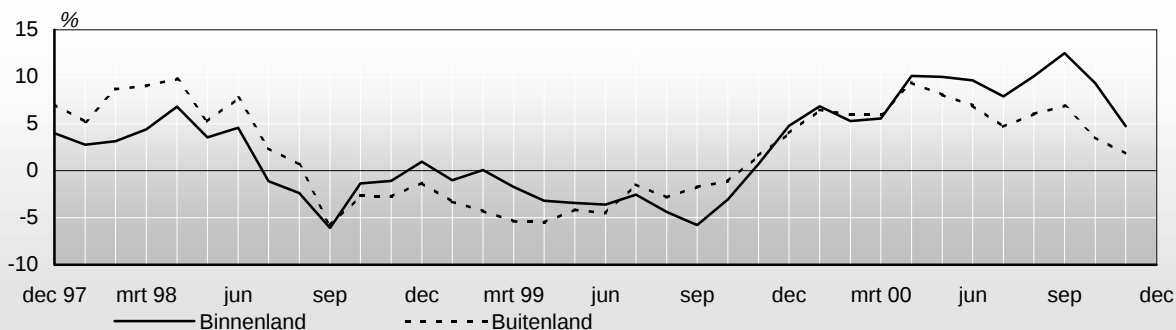
Verwachtingen

Met uitzondering van de kledingindustrie verwachten producenten in de branche een toename van de bedrijvigheid in de maanden februari tot en met april. Stijging van de verkoopprijzen wordt met name verwacht in de leder en kledingindustrie.

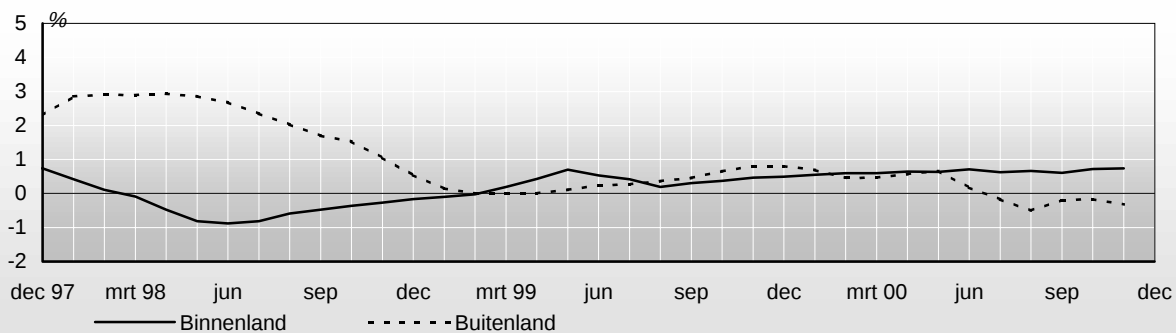
Omzet, afzetprijs en productie



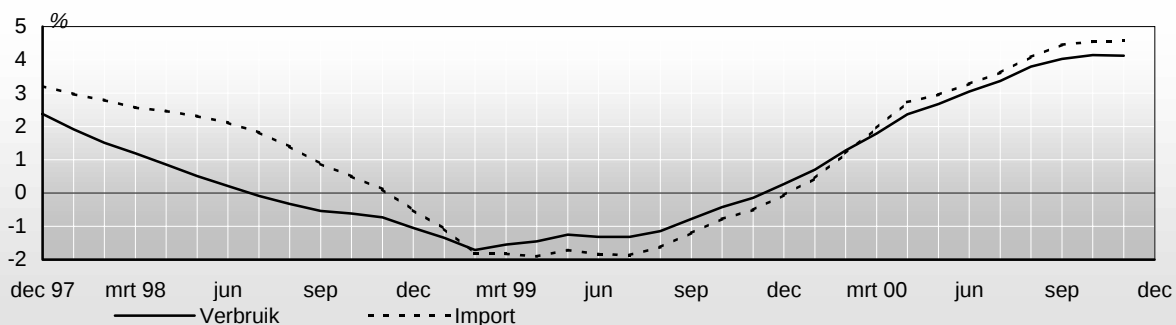
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 3.1

Kerngegevens: Textiel-, kleding-, leder- en schoenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999	2000			1999	2000				
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													%
Omzet (waarde)		105,9	112,3	108,1	116,7	107,8	111,8	115,6	98,1	116,5	123,9	94,9	-3,3
binnenland		105,6	113,2	107,0	118,8	106,8	112,4	113,5	99,7	118,6	124,5	94,2	-5,5
buitenland		106,1	111,6	109,0	115,0	108,7	111,2	117,4	96,8	114,8	123,4	95,4	-1,4
Ontvangen orders (waarde)		108,9	114,7	111,2	122,1	112,5	111,1	115,9	97,9	122,3	117,3	93,7	-4,3
binnenland		106,1	114,1	111,8	124,0	106,2	116,2	121,5	92,9	128,1	125,1	95,2	2,5
buitenland		110,9	115,2	110,7	120,7	117,1	107,4	111,9	101,5	118,1	111,6	92,5	-8,8
Afzetprijs		101,0	101,3	101,2	101,2	101,1	101,3	101,2	101,3	101,4	101,5	101,1	-0,2
binnenland		99,1	99,7	99,2	99,5	99,7	100,0	99,2	99,2	99,9	100,0	100,0	0,8
buitenland		102,3	102,4	102,6	102,4	102,1	102,3	102,6	102,8	102,5	102,5	101,9	-0,9
Verbruiksprijs		101,7	104,7	101,9	103,0	105,4	106,1	101,9	102,1	106,1	106,2	106,0	3,9
import		104,4	107,8	104,6	105,8	108,6	109,3	104,6	104,8	109,4	109,5	109,1	4,2
Productie (volume gemiddelde dag)		100,7	103,3	100,9	104,9	94,3	104,2	101,9	88,9	107,9	106,0	98,6	10,9
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		100,6	.	104,3	103,3	99,7	.						1,8
Aantal bedrijven ²⁾	1000	3,6	3,6										
Uitgesproken faillissementen	1	26	.	5	12	10	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	9	.	2	3	.	.						

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 3.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Textiel-, kleding-, leder- en schoenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal					maand			Gemidd.	
		1999	2000	1999	2000				1999	2000		2001	laatste 12 mnd.
				4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	dec.	jan.	dec.	jan.	
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		2	4	6	9	1	3	3	3	15	0	-2	3
binnenlandse markt		2	3	9	8	2	1	3	3	13	-3	-6	2
buitenlandse markt		-2	3	-1	8	2	2	-1	2	16	0	-6	1
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		3	5	6	10	4	3	2	0	8	-8	-1	4
Bezettingsgraad ³⁾	%	84,2	84,6	85,2	85,3	84,2	84,9	83,8					84,6
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	83	82	83	87	79	80	80					82
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	8	6	7	5	5	5	8					6
tekort aan arbeid	%	5	6	5	3	9	7	5					6
te geringe productiecapaciteit	%	2	4	2	3	6	5	3					4
overige belemmeringen	%	3	3	3	2	1	3	4					3
Orderpositie	⁴⁾	95,2	98,8	95,6	99,1	99,7	98,5	97,8	96,3	98,5	98,3	97,0	98,7
Beoordelingen:													
orderontvangst		-8	1	-3	3	-1	-2	2	-2	6	1	-5	0
orderpositie totaal		-8	2	-4	1	0	3	4	-4	2	7	5	2
orderpositie buitenland		-11	0	-9	-4	-3	3	4	-6	-6	6	5	1
productiecapaciteit		4	-3	3	-3	-7	-5	4					-3
voorraden gereed product		14	16	19	18	17	14	16	20	20	21	17	16
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		6	-2	7	0	5	-5	-6					-2
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		0	0	6	-6	1	1	5					0
buiten Europese Unie		1	1	-1	-1	0	-2	6					1
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		6	12	14	17	10	10	11					12
bedrijvigheid komende 3 mnd		7	8	12	10	9	8	6	1	16	10	13	8
verkoopprijs komende 3 mnd		6	18	18	15	14	18	26	25	19	29	14	18
personeelssterkte komende 6 mnd		2	-2	2	-4	2	-2	-3					-2
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,3	-0,5	-1,1	-0,5	0,1	-0,9	-0,9					-0,5

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000 = 100.

Papier- en grafische industrie

Het volume van de gemiddelde dagproductie is in december 2000 ten opzichte van december 1999 bijna 6% groter. De totale productietoename voor 2000 komt hiermee op 2%. Voor de papierindustrie stijgt van december op januari de bedrijvigheid terwijl de orderontvangst licht afnemen. De ondernemers verwachten voor de periode februari tot en met april geen toename van de bedrijvigheid. De grafische industrie ziet de bedrijvigheid van december op januari juist zeer fors dalen bij eveneens fors dalende orderontvangst. Toch verwachten deze ondernemers een lichte toename van de bedrijvigheid.

Productie 6% toegenomen in december

Het volume van de gemiddelde dagproductie voor de papier- en grafische industrie bijna 6% groter is in december 2000 ten opzichte van december 1999. De waarde van de binnenlandse omzet is over dezelfde periode bijna 7% minder en de buitenlandse bijna 5% minder. De totale omzet komt hiermee 6% lager uit. Er zijn twee tegengestelde ontwikkelingen die hier spelen. De afzetprijzen zijn bijna 7% hoger waarbij de binnenlandse prijzen bijna 4% en buitenlandse bijna 12% toegenomen zijn. Het aantal werkdagen is echter fors lager, december 2000 heeft er 4 minder dan het jaar ervoor. De importprijzen zijn ruim 13% hoger en de totale verbruiksprijs ligt onder andere daardoor ruim 10% hoger.

Productie 2% toegenomen in 2000

De volumegroei van de gemiddelde dagproductie over geheel 2000 komt voor de papier- en grafische industrie uit op bijna 2%. De omzettoename bedraagt bijna 8%, maar het aandeel van de prijsstijging hierin is bijna 6%. De buitenlandse omzet stijgt het hardst met ruim 11%, maar hier bedraagt de prijsstijging dan ook 9%. De binnenlandse omzettoename bedraagt ruim 6% bij een prijsstijging van bijna 4%.

Orders en bedrijvigheid nemen in januari af

In de Conjunctuurtest van januari 2001 geven de ondernemers in de papier- en grafische industrie aan dat de orderontvangst ten opzichte van december 2000 zeer fors dalen. In december werd een zelfde ontwikkeling door de ondernemers gerapporteerd. In tegenstelling tot de vorige maand toen de bedrijvigheid nog licht toenam, neemt deze van december op januari zeer fors af. Het oordeel over de voorraden gereed product verandert niet.

1. Papierindustrie

In de papierindustrie ligt de waarde van de omzet in december 2000 bijna 2% lager dan in dezelfde maand het jaar ervoor. De voor de branche belangrijke buitenlandse omzet stijgt nog wel met 1%, maar de binnenlandse omzet komt ruim 5% lager uit. De buitenlandse afzetprijs is met ruim 15% fors hoger te noemen. De binnenlandse afzetprijs ligt ruim 8% hoger, waardoor de totale stijging op ruim 12% uitkomt. De hogere afzetprijzen zijn mede een gevolg van de forse stijging van de importprijzen met ruim 19% en de ruim 18% hogere verbruiksprijzen.

Uit de Conjunctuurtest van januari 2001 blijkt dat ten opzichte van december 2000 de ondernemers in de papierindustrie de bedrijvigheid hebben verhoogd. De orderontvangst zijn licht gedaald, terwijl gelet op het seizoen een stijging verwacht mocht worden. De voorraad gereed product neemt door de gedaalde orders en gestegen bedrijvigheid waarschijnlijk toe. Dit wordt ondersteund door een iets groter percentage van de ondernemers die de voorraad als te groot beoordeelt. Het oordeel over de orderontvangst verslechtert enigszins en blijft ver achter bij het gemiddelde niveau van 2000. De index van de orderpositie neemt met bijna 2% toe, maar blijft toch nog ruim 7% onder het gemiddelde niveau van 2000. Het oordeel over de hoeveelheid werk in voorraad verslechtert.

De voor de papierindustrie belangrijke buitenlandse markt presteert slechter dan de binnenlandse. De orderontvangst buitenland dalen namelijk terwijl de binnenlandse licht stijgen.

2. Grafische industrie

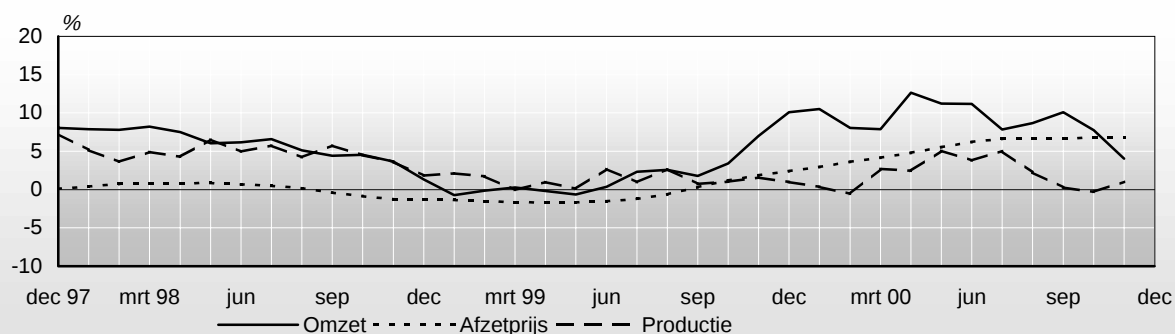
In de grafische industrie neemt de waarde van de omzet in december 2000 met bijna 8% af ten opzichte van dezelfde maand het jaar ervoor. De voor de branche belangrijke binnenlandse omzet is bijna 7% lager, terwijl de buitenlandse omzet bijna 14% daalt. In deze sector is de prijsstijging met bijna 3% veel bescheidener dan in de papierindustrie. Ook de stijging van de import- en verbruiksprijzen ligt in de grafische industrie met respectievelijk bijna 8% en ruim 5% een stuk lager dan in de papierindustrie.

Uit de Conjunctuurtest van januari blijkt dat ten opzichte van december de ondernemers de bedrijvigheid voor het eerst sinds zes maanden hebben verlaagd. De verlaging is zelfs zeer fors, terwijl voor de tijd van het jaar een stijging verwacht mocht worden. Ook de orderontvangst zijn fors afgenomen. Van de ondernemers geeft 97% aan dat de voorraden goed zijn. De index van de orderpositie blijft stabiel, maar ligt ruim 2% onder het gemiddelde niveau van 2000. De voor de grafische industrie belangrijke binnenlandse markt presteert wat betreft de beoordeling van de orderpositie wat lager ten opzichte van het buitenland.

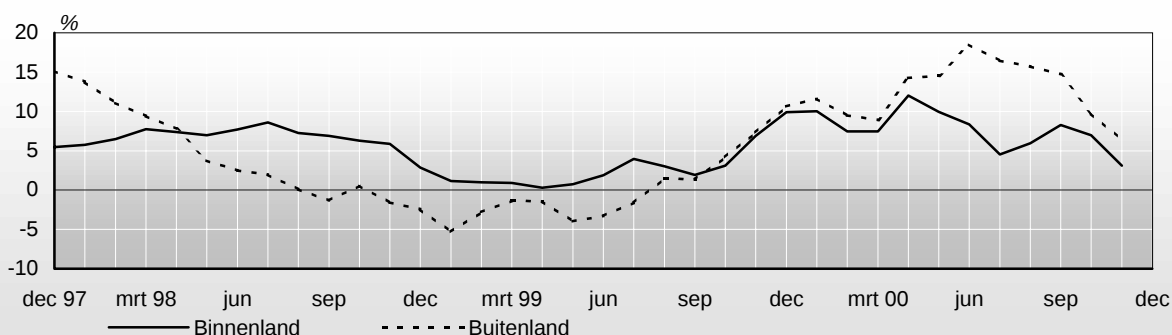
Verwachtingen

Voor februari tot en met april 2001 verwachten de ondernemers in de papierindustrie een stabiele bedrijvigheid en een lichte stijging van de afzetprijzen. De ondernemers in de grafische industrie verwachten juist een lichte toename van de bedrijvigheid bij stabiele afzetprijzen.

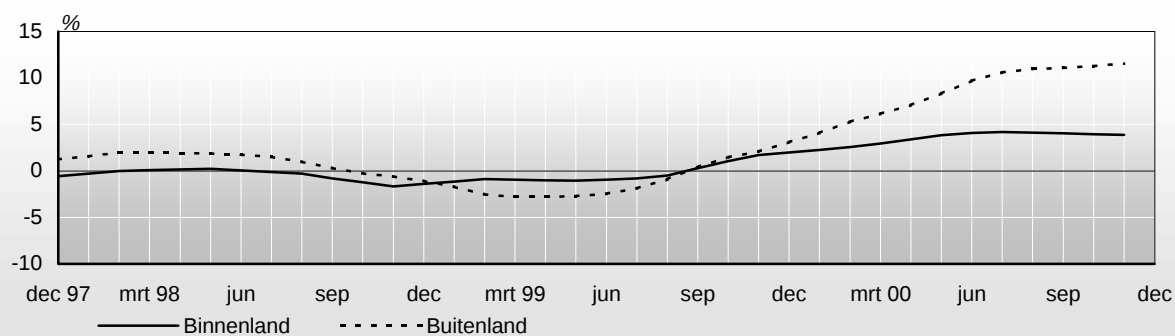
Omzet, afzetprijs en productie



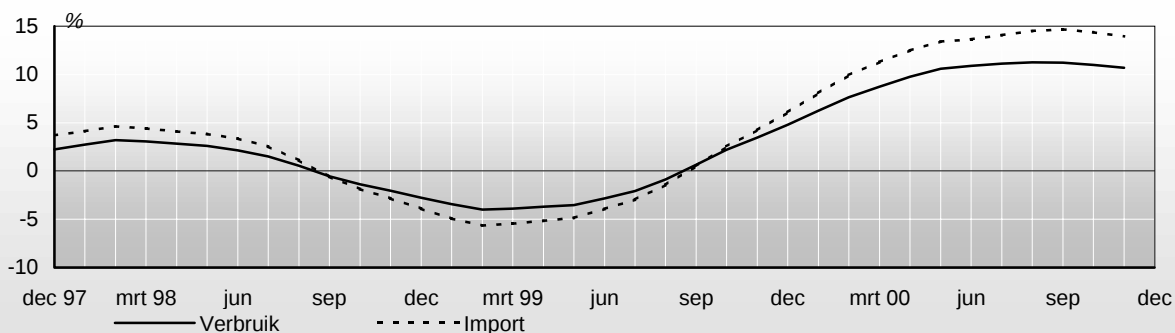
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 4.1

Kerngegevens: Papier- en grafische industrie

Rekeninggegevens: Papier- en grafische industrie	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999	2000			1999	2000				
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													%
Omzet (waarde)		113,4	122,1	126,0	114,7	119,7	130,7	127,0	131,9	131,9	136,2	124,0	-6,0
binnenland		112,6	119,7	125,4	112,6	115,8	128,9	125,2	133,8	127,9	133,7	125,1	-6,5
buitenland		115,6	128,4	127,4	120,5	130,1	135,5	131,7	127,1	142,3	142,9	121,1	-4,7
Ontvangen orders (waarde)		111,2	124,1	116,0	120,6	121,9	125,7	121,5	112,7	137,6	133,2	106,5	-5,5
binnenland		100,4	110,4	105,6	107,8	106,3	112,8	109,6	100,5	123,5	120,9	94,1	-6,3
buitenland		121,8	137,6	126,3	133,3	137,3	138,4	133,1	124,7	151,4	145,2	118,7	-4,9
Afzetprijs		95,8	101,2	96,9	98,7	102,2	103,5	97,0	97,0	103,5	103,6	103,5	6,6
binnenland		96,2	99,6	96,9	98,4	100,1	100,6	96,9	97,0	100,7	100,6	100,5	3,6
buitenland		95,1	103,7	97,0	99,3	105,4	108,3	97,2	97,2	108,1	108,3	108,4	11,5
Verbruiksprijs		91,3	100,5	93,8	96,6	102,0	103,8	93,8	94,1	103,8	104,0	103,7	10,2
import		90,9	102,7	94,2	97,4	104,8	107,3	94,2	94,6	107,2	107,5	107,2	13,3
Productie (volume gemiddelde dag)		112,7	114,9	120,7	106,9	108,5	121,9	120,2	123,8	115,3	119,5	131,1	5,9
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		112,8	.	118,1	110,8	114,8	.						2,9
Aantal bedrijven ²⁾	1000	7,9	7,9										
Uitgesproken faillissementen	1	69	.	21	5	25	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	42	.	11	12	.	.						

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 4.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Papier- en grafische industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal					maand				Gemidd.
		1999	2000	1999	2000	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1999	2000	2001	laatste	
				4e kw.	1e kw.				dec.	jan.			dec.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		10	6	13	9	-2	19	-3	9	-6	-24	-19	5
binnenlandse markt		11	7	15	6	-7	24	5	8	-15	-17	-19	7
buitenlandse markt		8	3	13	17	14	-1	-18	20	21	-34	-17	0
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		5	8	11	14	-4	7	14	-4	-7	7	-35	5
Bezettingsgraad ³⁾	%	85,1	85,3	85,7	86,1	84,1	84,8	86,0					85,3
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	75	76	77	81	71	77	76					76
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	12	7	9	3	15	4	4					7
tekort aan arbeid	%	7	10	7	8	7	12	12					10
te geringe productiecapaciteit	%	1	2	2	4	3	2	0					2
overige belemmeringen	%	5	5	5	4	4	5	8					5
Orderpositie	⁴⁾	89,5	100,8	97,5	99,8	101,5	102,1	99,9	99,5	98,4	97,6	97,8	100,8
Beoordelingen:													
orderontvangst		-5	-3	3	-3	-2	1	-9	8	-6	-10	-13	-4
orderpositie totaal		-6	-1	0	-3	0	3	-4	3	-6	-8	-8	-1
orderpositie buitenland		-6	5	8	9	12	10	-10	14	13	-14	-20	2
productiecapaciteit		3	2	2	-6	8	2	5					2
voorraden gereed product		5	1	5	3	-1	1	2	6	4	3	2	1
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		10	5	10	-3	-2	22	1					5
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		-5	5	-7	-16	21	15	-2					5
buiten Europese Unie		-4	4	-3	-1	10	1	6					4
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		7	11	21	14	2	21	5					11
bedrijvigheid komende 3 mnd		12	5	2	23	-14	25	-15	-7	19	-40	4	4
verkoopprijs komende 3 mnd		13	20	25	27	19	23	9	33	24	0	0	18
personeelssterkte komende 6 mnd		-2	-1	1	4	-12	5	1					-1
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,5	-0,1	-0,6	-0,2	-0,5	0,3	0,1					-0,1

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000=100.

Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

De totale productie in 2000 is 4,5% groter dan in 1999. Het volume van de gemiddelde dagproductie ligt in december 2000 ten opzichte van december 1999 bijna 7% hoger. De orderontvangst stijgt in januari. De bedrijvigheid is gelijk gebleven. Voor februari tot en met april 2001 hebben de ondernemers hun verwachtingen ten aanzien van de bedrijvigheid enigszins naar beneden bijgesteld.

Productie december 7 % groter

Het volume van de gemiddelde dagproductie in december 2000 komt voor de aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie 6,9% hoger uit dan in december 1999. De waarde van de binnenlandse omzet is in diezelfde periode vrijwel hetzelfde en de buitenlandse omzet ligt ruim 10% hoger. In december 2000 is echter 4 dagen minder gewerkt dan in diezelfde maand een jaar eerder. De omzetstijging heeft vooral te maken met de sterk gestegen afzetprijzen. Afzetprijzen binnenland liggen 19,8% hoger in december 2000, dan in december 1999. Voor de buitenlandse markt liggen deze prijzen in diezelfde periode 15,8% hoger.

De importprijzen in december 2000 liggen 23,4% hoger dan een jaar eerder. De totale verbruiksprijzen stijgen iets sterker, namelijk met 24,2%.

Productie 4,5% groter in 2000

Het volume van de gemiddelde dagproductie in 2000 komt voor de aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie 4,5% hoger uit dan in 1999. De waarde van de binnenlandse omzet ligt in diezelfde periode ruim 35% hoger en die van de buitenlandse omzet bijna 33% hoger. Dit heeft vrijwel uitsluitend te maken met de sterk gestegen afzetprijzen. De importprijzen zijn in 2000 ruim 57% hoger dan in 1999 en de totale verbruiksprijzen liggen vooral hierdoor ruim 48% hoger.

Orderontvangst gestegen, bedrijvigheid stabiel

De ondernemers in de aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie geven in de Conjunctuurtest aan dat de orderontvangst in januari 2001 toenemen ten opzichte van december 2000. Normaal gesproken nemen echter de orderontvangst in deze maand iets sterker toe.

De bedrijvigheid is in januari 2001 gelijk gebleven.

Explosieve prijsstijging aardolie in 2000

De omzetwaarde van ruwe aardolie en aardolieproducten is in 2000 ten opzichte van een jaar eerder met ruim 80% toegenomen. Deze stijging komt volledig voor rekening van de prijsstijgingen.

Orderpositie licht omhoog

Voor de aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie als geheel is de orderpositie in januari ten opzichte van december iets hoger. Dit komt mede door de verbeterde orderontvangst op de buitenlandse markt. De ondernemers in deze branche beoordelen zowel de orderontvangst als de buitenlandse orderpositie als licht verbeterd. De totale orderpositie, een maat voor het aantal maanden werk in voorraad, wordt als verslechterd beoordeeld.

In zowel de chemie als in de kunststofverwerkende industrie nemen de orderontvangst toe. De ondernemers in de chemische industrie zijn over deze orderontvangst echter niet positiever gestemd. Dit geldt wel voor de ondernemers in de kunststofverwerkende industrie, hoewel hierbij vermeld moet worden dat zij in december fors ontevreden waren. Verder is binnen de chemie het percentage ondernemers dat aangeeft dat de voorraad gereed product te groot is, per saldo licht toegenomen.

Verwachtingen

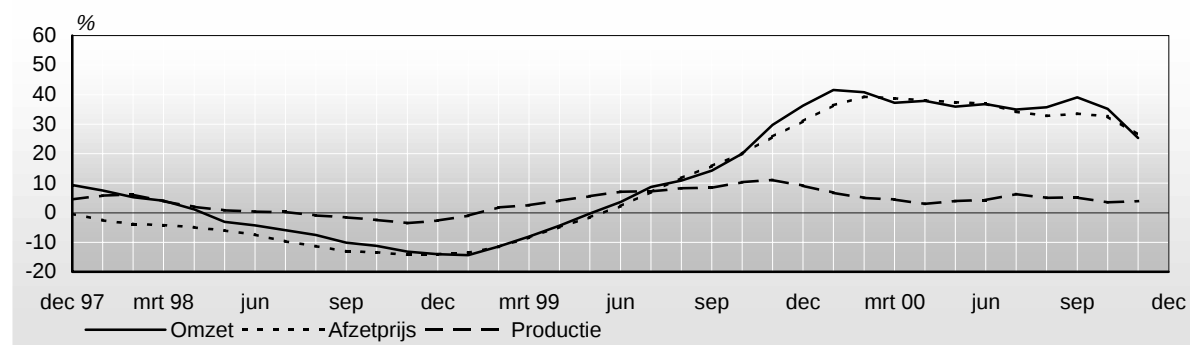
De ondernemers in de aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie verwachten voor februari tot en met april een lichte toename van de bedrijvigheid. Deze verwachting betreft een iets minder sterke productietoename dan een maand geleden. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de stabiel gebleven bedrijvigheid in januari en de daardoor naar beneden bijgestelde verwachtingen.

Het percentage ondernemers dat per saldo verwacht dat de afzetprijzen zullen stijgen, neemt van december op januari af van 18 naar 10%.

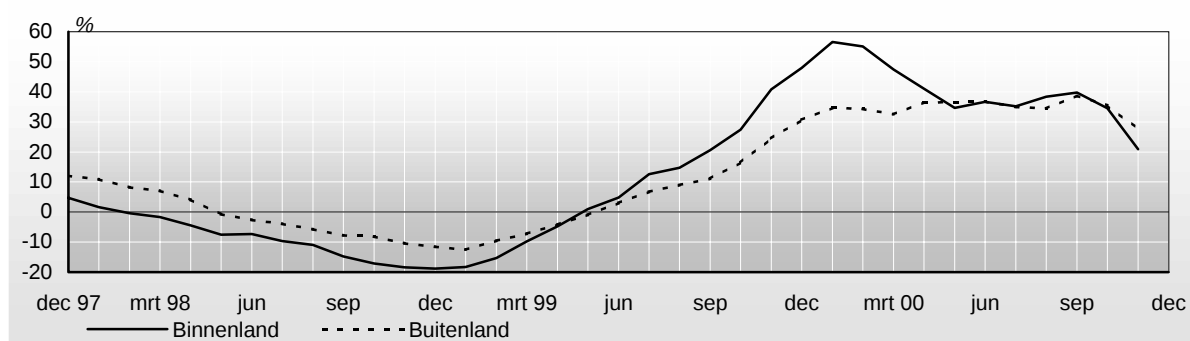
In de chemische industrie verwacht men een stabiele bedrijvigheid, terwijl in de kunststofverwerkende industrie een fors toenemende bedrijvigheid wordt verwacht.

Procentuele ontwikkeling t.o.v. dezelfde periode voorgaand jaar (3-maands voortschrijdend gecentreerd gemiddelde)

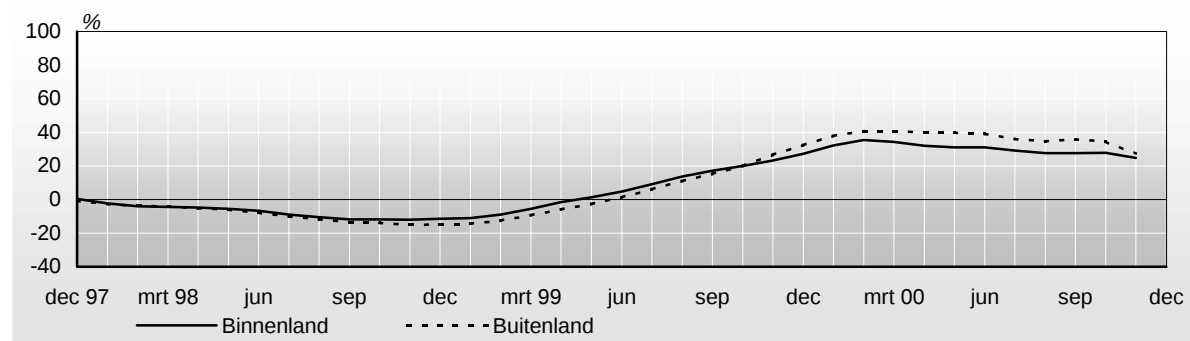
Omzet, afzetprijs en productie



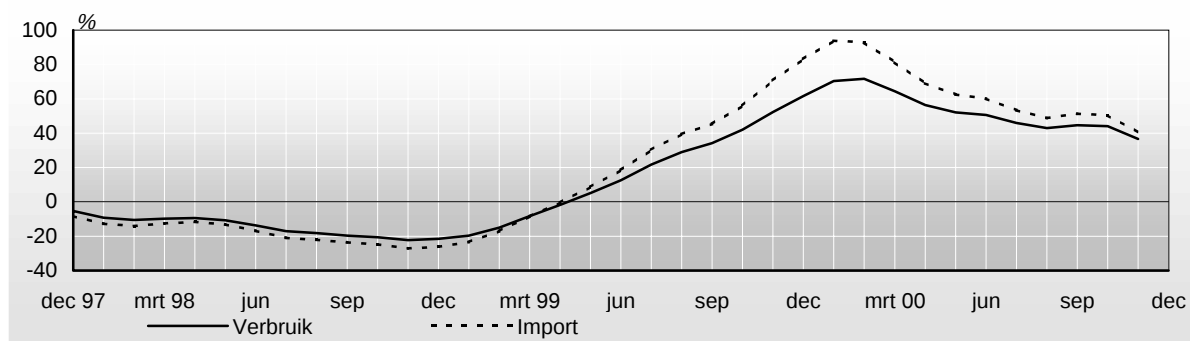
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 5.1

Kerngegevens: Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

Kerngegevens: Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie													
	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999	2000			1999	2000				
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													
													%
Omzet (waarde)		120,7	161,4	136,8	149,9	167,0	171,1	137,8	139,8	183,3	180,7	149,2	6,8
binnenland		121,1	164,1	142,9	153,9	173,6	171,8	141,2	150,3	186,4	178,5	150,7	0,3
buitenland		120,5	160,1	133,8	147,8	163,7	170,7	136,0	134,4	181,7	181,9	148,5	10,5
Afzetprijs		104,9	140,1	118,4	128,9	145,2	149,7	118,8	122,2	153,4	152,8	142,7	16,8
binnenland		108,0	139,7	120,3	129,8	143,9	150,0	120,5	122,5	151,5	151,8	146,8	19,8
buitenland		103,8	140,3	117,8	128,6	145,6	149,5	118,1	122,1	154,0	153,2	141,3	15,8
Verbruiksprijs		112,4	167,1	135,9	152,1	173,2	185,2	137,2	141,4	188,5	191,5	175,5	24,2
import		116,0	182,4	145,2	164,9	189,6	203,2	147,1	152,7	208,8	212,6	188,4	23,4
Productie (volume gemiddelde dag)		106,2	111,0	105,4	110,5	109,4	109,6	110,8	96,1	112,8	113,3	102,7	6,9
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		106,3	.	108,1	110,3	111,8	.						3,4
Aantal bedrijven ²⁾	1000	2,2	2,2										
Uitgesproken faillissementen	1	25	.	5	10	6	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	823	.	211	210	.	.						

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 5.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal					maand			Gemidd.	
		1999	2000	1999	2000		1999	2000		2001	laatste		
				4e kw.	1e kw.	2e kw.		3e kw.	4e kw.	dec.		jan.	dec.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		7	6	1	20	7	-5	1	4	8	-14	8	6
binnenlandse markt		7	5	1	21	15	-7	-8	2	3	-39	-5	5
buitenlandse markt		7	6	4	20	4	-6	4	6	12	-3	11	6
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		5	5	5	9	2	8	1	9	0	-10	1	5
Bezettingsgraad ³⁾	%	84,9	84,9	85,5	86,0	84,1	84,5	85,0					84,9
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	83	79	85	79	76	79	83					79
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	8	5	5	4	5	5	4					5
tekort aan arbeid	%	4	6	5	7	6	5	4					6
te geringe productiecapaciteit	%	2	4	2	3	5	3	4					4
overige belemmeringen	%	4	7	3	7	8	8	5					7
Orderpositie	⁴⁾	98,3	100,0	98,4	99,5	100,1	100,1	100,5	97,7	97,9	100,5	100,7	100,3
Beoordelingen:													
orderontvangst		-2	1	2	4	2	0	-1	5	1	-2	0	1
orderpositie totaal		-3	5	2	5	4	5	7	4	5	7	4	5
orderpositie buitenland		-2	8	5	6	10	10	7	4	6	3	6	8
productiecapaciteit		3	-6	1	-3	-9	-5	-5					-6
voorraden gereed product		4	-3	0	0	-6	-1	-3	-2	0	-2	3	-2
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		-2	-5	3	0	-7	-13	1					-5
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		1	3	14	-2	0	4	9					3
buiten Europese Unie		0	5	10	2	2	8	7					5
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		7	13	15	11	17	11	13					13
bedrijvigheid komende 3 mnd		6	8	6	3	11	13	5	5	5	10	6	8
verkoopprijs komende 3 mnd		8	19	22	20	23	16	19	25	19	18	10	19
personeelssterkte komende 6 mnd		-12	0	-7	-1	-1	0	1					0
toe- of afname personeelssterkte	%	-1,1	-0,4	-0,9	-0,5	-0,4	-0,3	-0,2					-0,4

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000=100.

Metaal-, elektronische en transportmiddelenindustrie

Deze branche sluit 2000 waardig af. In december 2000 ligt het volume van de gemiddelde dagproductie 15% hoger dan in december 1999 en de omzet is met 5% gestegen. Over het gehele jaar 2000 bedraagt de volumegroei van de gemiddelde dagproductie 4,5% en de omzetgroei ruim 10%. In januari 2001 stijgt de orderontvangst licht ten opzichte van december 2000 en blijft de bedrijvigheid op peil. Ook de orderportefeuille is goed gevuld en de ondernemers zijn tevreden. Voor de periode februari tot en met april 2001 zijn ze optimistisch ten aanzien van de verwachte bedrijvigheid.

Productie stijgt flink in december

In december 2000 neemt het volume van de gemiddelde dagproductie flink toe. Het volume ligt dan 15% hoger dan in december 1999. De groei in het vierde kwartaal komt hiermee uit op ruim 7% ten opzichte van het vierde kwartaal in 1999.

In het eerste kwartaal van 2000 lag het volume van de gemiddelde dagproductie nog nagenoeg op hetzelfde niveau als een jaar eerder. Het tweede kwartaal laat al een toename van 6% zien. In het derde kwartaal vlakkt de groei ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal een jaar eerder iets af en komt uit op zo'n 4,5%. Mede door het sterke herstel in het laatste kwartaal bedraagt de volumegroei van de gemiddelde dagproductie over het gehele jaar 2000 bezien 4,5%.

Omzet neemt toe

Qua omzet was december 1999 voor deze branche een topmaand. Toch ligt de omzet in december 2000 nog bijna 5% hoger dan een jaar eerder. Deze toename wordt met name gerealiseerd op de buitenlandse markt. De industriële export stijgt namelijk met ruim 10%. Daarentegen daalt de binnenlands omzet met bijna 3%. Opgemerkt moet nog worden dat de afzetprijzen ongeveer 3% hoger zijn dan in december 1999 en dat december in 2000 vier werkdagen minder telt dan in 1999.

Voor het vierde kwartaal is de omzet ruim 10% hoger dan in het vierde kwartaal van 1999. Ook in de eerste drie kwartalen van 2000 lag de omzetstijging elk kwartaal rond de 10%. Wel is duidelijk te zien dat vooral na het eerste kwartaal de omzetgroei op de buitenlandse markt veel groter is dan op de binnenlandse markt.

Voor het jaar 2000 is de buitenlandse omzet met bijna 15% toegenomen en de binnenlandse met 5%. Voor de totale omzet is dit per saldo ruim 10%.

Orderontvangst gelijk gebleven

In december 2000 ligt de waarde van de totale orderontvangst op nagenoeg hetzelfde niveau als in december 1999. De waarde van de binnenlandse orderontvangst is licht toegenomen, maar die van de buitenlandse orderontvangst is iets gedaald. Overigens was de buitenlandse orderontvangst in december 1999 bijzonder hoog.

Bedrijvigheid stabiel bij lichte stijging orders

In januari 2001 neemt de waarde van de orderontvangst iets toe ten opzichte van die in december vorig jaar. Gezien de tijd van het jaar is dit gunstig te noemen. Dit geldt voornamelijk voor de buitenlandse orderontvangst. Verder blijkt uit de Conjunctuurtest dat de ondernemers met deze orderontvangst tevreden zijn. De bedrijvigheid blijft na een lichte daling in december vorig jaar stabiel in januari.

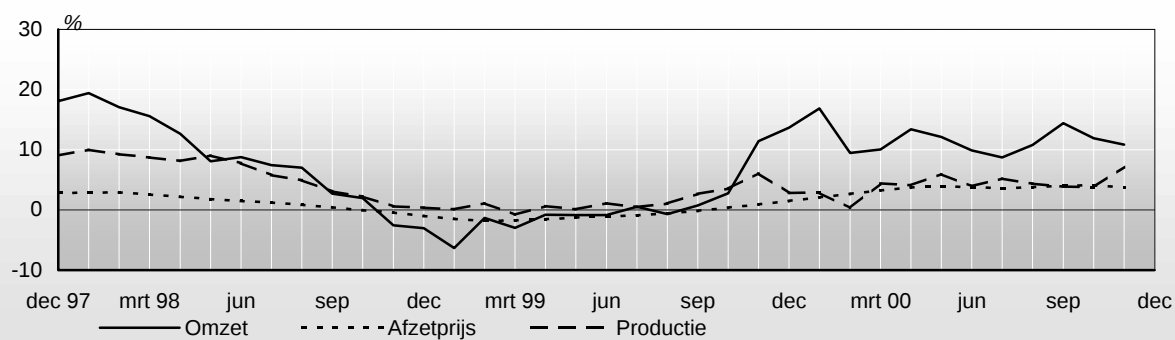
Orderpositie nagenoeg gelijk

De index van de orderpositie, een maatstaf voor het aantal maanden werk in voorraad, staat in januari 2001 op 101. Deze index schommelt al sinds de zomermaanden van 2000 rond deze waarde. Ook in januari 2001 zijn de ondernemers nog steeds tevreden met deze orderpositie. Over het algemeen vinden de ondernemers dat hun voorraad gereed product in balans is met de te verwachten afzetontwikkeling.

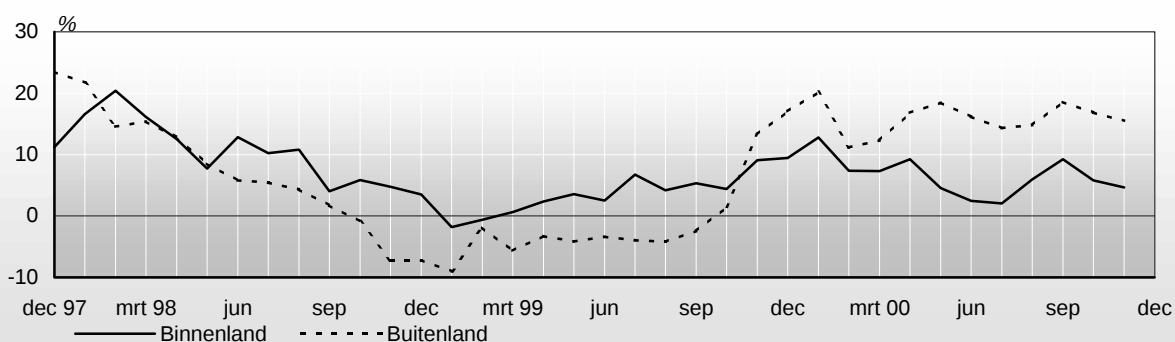
Verwachtingen

Voor de periode februari tot en met april 2001 verwachten de producenten een toename van de bedrijvigheid. Deze toename is iets groter dan gebruikelijk voor de tijd van het jaar. Ten aanzien van de afzetprijzen voorzien ze een gelijkblijvend prijspeil.

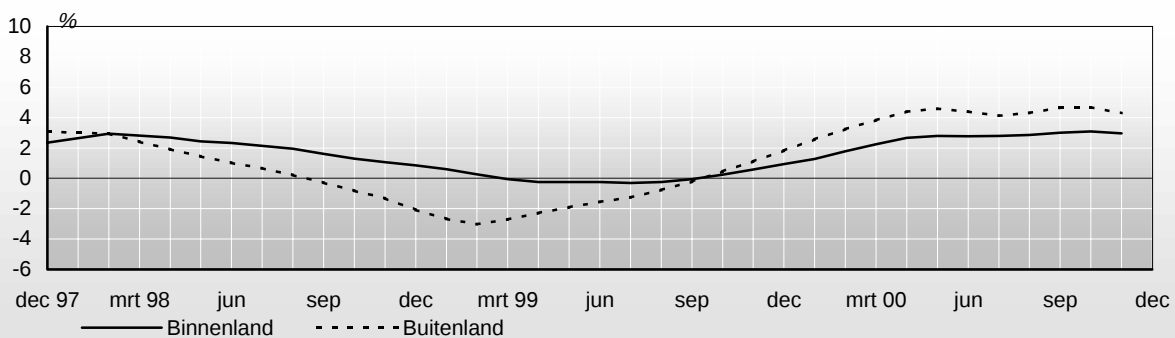
Omzet, afzetprijs en productie



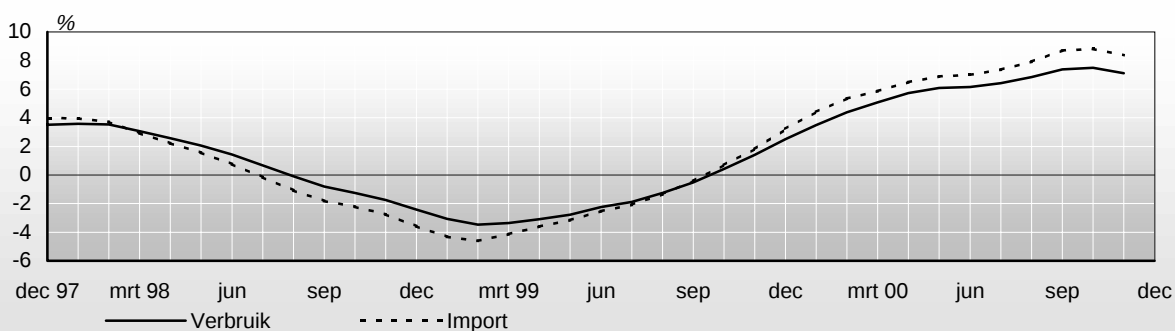
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 6.1

Kerngegevens: Metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie

Kerngegevens: Metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie													
	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999		2000		1999		2000			
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													
Omzet (waarde)		126,6	139,6	145,3	128,8	129,4	160,6	140,1	161,9	148,7	163,6	169,7	4,8
binnenland		132,8	139,1	147,7	132,7	130,0	154,2	144,1	159,5	147,3	160,4	154,9	-2,9
buitenland		122,0	140,0	143,6	125,9	128,9	165,4	137,1	163,7	149,8	165,9	180,5	10,2
Ontvangen orders (waarde)		124,5	139,9	146,8	134,4	131,5	153,6	142,8	169,6	142,0	149,5	169,2	-0,2
binnenland		125,8	134,8	137,4	134,7	126,8	144,5	131,8	141,4	139,7	150,0	143,7	1,6
buitenland		123,5	143,6	153,8	134,1	135,0	160,3	151,0	190,6	143,7	149,1	188,2	-1,2
Afzetprijs		102,2	105,9	102,9	104,3	106,4	106,8	102,9	103,1	107,0	106,9	106,5	3,3
binnenland		103,6	106,3	103,9	105,4	106,7	107,0	103,8	104,1	106,9	107,1	106,9	2,7
buitenland		101,4	105,6	102,3	103,7	106,3	106,7	102,4	102,6	107,0	106,8	106,3	3,6
Verbruiksprijs		100,4	106,6	101,6	103,9	107,5	108,8	101,6	102,1	109,0	109,1	108,5	6,2
import		99,7	106,8	101,0	103,7	107,8	109,5	101,1	101,6	109,8	109,7	108,9	7,2
Productie (volume gemiddelde dag)		114,5	119,6	118,9	115,8	109,3	127,4	120,2	114,9	122,3	127,6	132,2	15,0
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		114,4	.	122,8	118,2	111,9	.						3,6
Aantal bedrijven ²⁾	1000	17,0	17,5										
Uitgesproken faillissementen	1	146	.	39	48	40	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	194	.	52	52	.	.						

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 6.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Metaal-, elektrotechnische- en transportmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar								kwartaal				maand			Gemidd.
		1999		2000		1999		2000		1999		2000		2001	laatste 12 mnd.		
		1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	2001							
											4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.		4e kw.	dec.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		4	6	5	8	6	8	3	9	-2	0	6	7				
binnenlandse markt		3	4	2	4	8	2	1	6	-5	-6	2	4				
buitenlandse markt		2	6	5	9	4	9	3	10	-2	1	6	7				
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		2	5	5	7	6	3	3	2	-1	-4	1	5				
Bezettingsgraad ³⁾	%	82,4	82,8	82,2	82,5	82,4	83,3	83,1					82,8				
Productiebelemmeringen ³⁾																	
geen	%	82	79	80	83	79	75	79					79				
stagnatie a.g.v.																	
onvoldoende vraag	%	8	5	7	6	4	4	4					5				
tekort aan arbeid	%	6	10	8	7	11	12	11					10				
te geringe productiecapaciteit	%	2	2	2	1	3	3	2					2				
overige belemmeringen	%	3	4	3	3	3	6	4					4				
Orderpositie	⁴⁾	97,6	100,5	98,1	100,0	99,7	101,2	100,9	100,2	99,2	101,0	101,4	100,6				
Beoordelingen:																	
orderontvangst		-8	0	-6	1	0	-3	1	-2	-3	2	1	0				
orderpositie totaal		-1	8	1	6	7	10	8	6	4	6	7	8				
orderpositie buitenland		0	10	2	7	11	14	9	6	3	5	6	10				
productiecapaciteit		1	-2	2	3	-2	-4	-3					-2				
voorraden gereed product		3	2	2	1	1	1	4	1	2	3	3	2				
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1																	
binnenlandse markt		1	4	2	1	6	4	3					4				
buitenlandse markt																	
binnen Europese Unie		0	2	5	1	3	2	1					2				
buiten Europese Unie		0	5	4	4	5	3	8					5				
Verwachting																	
buitenlandse afzet komende 3 mnd		9	17	7	21	18	22	7					17				
bedrijvigheid komende 3 mnd		6	10	2	14	12	10	4	3	12	6	10	10				
verkoopprijs komende 3 mnd		3	8	9	9	7	5	10	12	10	11	3	7				
personeelssterkte komende 6 mnd		2	6	1	5	5	10	3					6				
toe- of afname personeelssterkte	%	0,0	0,5	0,1	0,2	0,2	1,3	0,4					0,5				

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000=100.

Hout-, bouwmaterialen- en overige industrie

In de laatste maand van 2000 is het volume van zowel de gemiddelde dagomzet als van de dagproductie fors gestegen. Vergeleken met 1999 is in 2000 op de belangrijke binnenlandse markt minder omgezet, terwijl op de buitenlandse markt juist meer werd omgezet. Het Conjunctuurtestpanel geeft aan dat in januari nog geen verbetering is opgetreden, maar voorziet voor de periode februari tot en met april een toename van de productie en stijging van de verkoopprijzen. In januari is de ontevredenheid van de producenten verder toegenomen.

Omzetvolume stijgt fors in december 2000

Vergeleken met december 1999 daalt in december 2000 de waarde van de omzet met ruim 2%. Bij deze vergelijking is echter geen rekening gehouden met het feit dat december 2000 vier werkdagen minder had dan december 1999. Na correctie voor het werkdageneffect en de prijsstijging wordt een volumegroei verkregen van de gemiddelde dagomzet van ruim 15%. Op de binnenlandse markt bedraagt de volumegroei van de gemiddelde dagomzet eveneens ruim 15% en op de buitenlandse markt ruim 17%. Het volume van de gemiddelde dagproductie is in december 2000 eveneens fors gegroeid en wel met 12,4%.

Vergeleken met het jaar 1999 ligt het volume van de productie in 2000 3,2% hoger.

Ten opzichte van 1999 vertraagt in 2000 de volumegroei van de gemiddelde dagomzet op de binnenlandse markt (zie de grafiek). Daarentegen ontwikkelt het volume van de gemiddelde dagomzet op de buitenlandse markt zich gunstiger in 2000 vergeleken met 1999. Van de twee is de binnenlandse markt voor de branche verreweg het belangrijkste afzetgebied.

Prijzen stijgen in december

In december zijn de afzetprijzen op jaarbasis gestegen met 2,8%. Dat is een fractie minder dan in de maand november. Ook de verbruiksprijzen zijn in december op twaalfmaandbasis gestegen, namelijk met 4,8 % bij een stijging van de importprijzen met 3,0%. De stijging van de verbruiksprijzen in decem-

ber op jaarbasis is wat geringer dan die in november 2000.

Begin 2001 geen verbetering

De Conjunctuurtest geeft aan dat de orderontvangsten in januari kleiner zijn ten opzichte van december. De bedrijvigheid is in januari vergeleken met december nagenoeg onveranderd gebleven. Voorts daalt ook de index van de orderpositie enigszins van december op januari. Deze ontwikkelingen, waarbij rekening is gehouden met de tijd van het jaar, doen zich in de gehele branche voor, met uitzondering van de timmerindustrie. In deze industrie continueert de gunstige economische ontwikkeling.

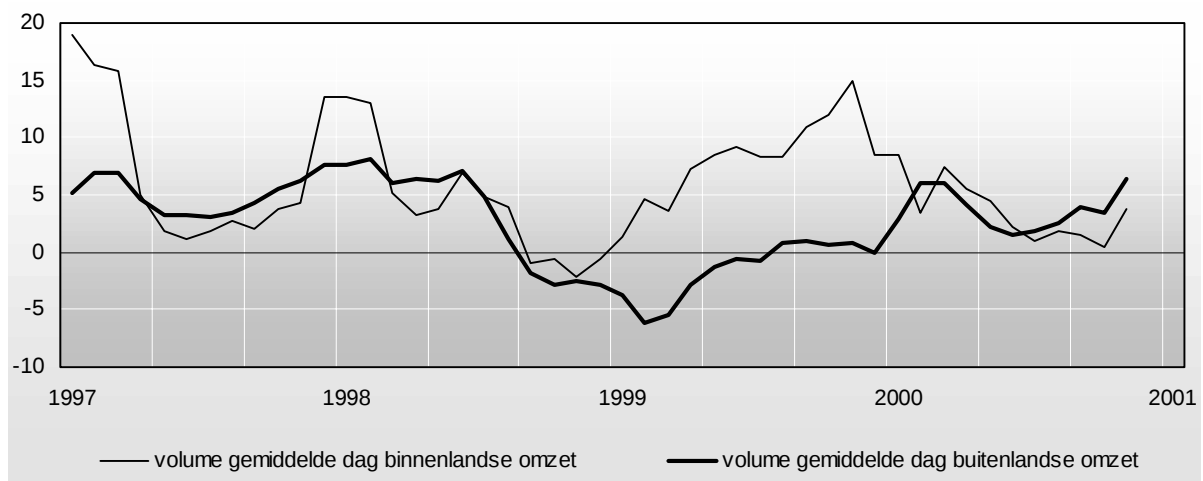
Ontevredenheid neemt toe in januari.

In de branche is de ontevredenheid toegenomen in januari. Het oordeel van de ondernemers over de totale orderontvangst is sterk verslechterd. Veel producenten beoordelen de voorraden gereed product per saldo als te groot. Ook ten aanzien van de totale orderpositie zijn de ondernemers in januari behoorlijk negatief gestemd.

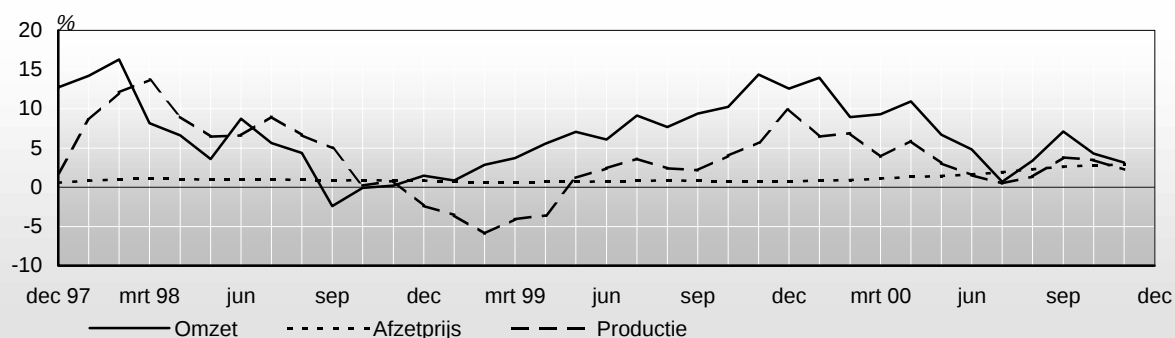
Verwachtingen

In de periode februari tot en met april verwachten de ondernemers dat de bedrijvigheid zal toenemen. Bovendien voorzien veel producenten dat de verkoopprijzen stijgen in deze periode.

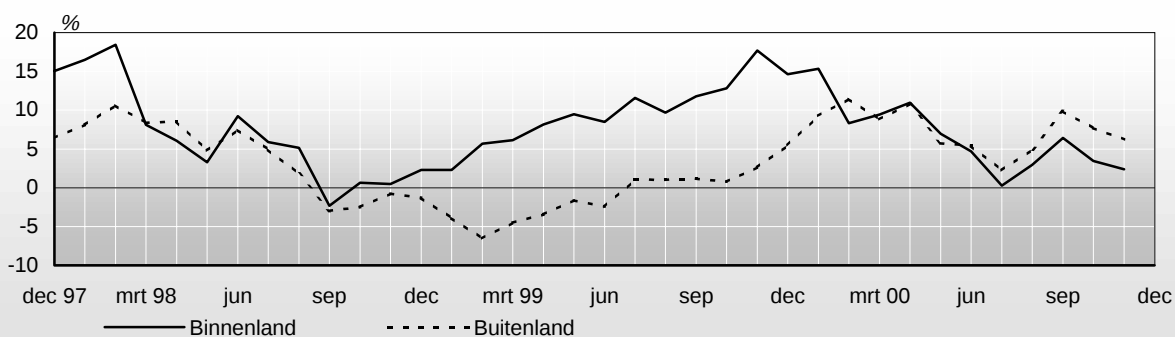
Procentuele ontwikkeling t.o.v. dezelfde periode voorgaand jaar (3-maands voortschrijdend gemiddelde)



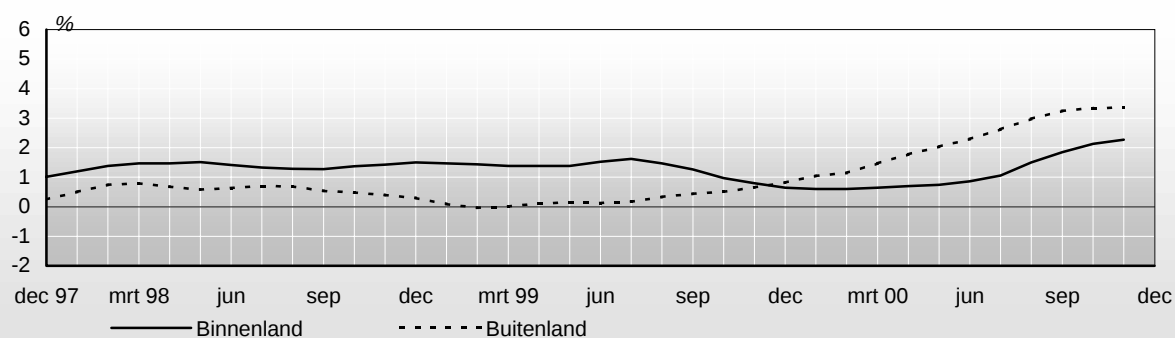
Omzet, afzetprijs en productie



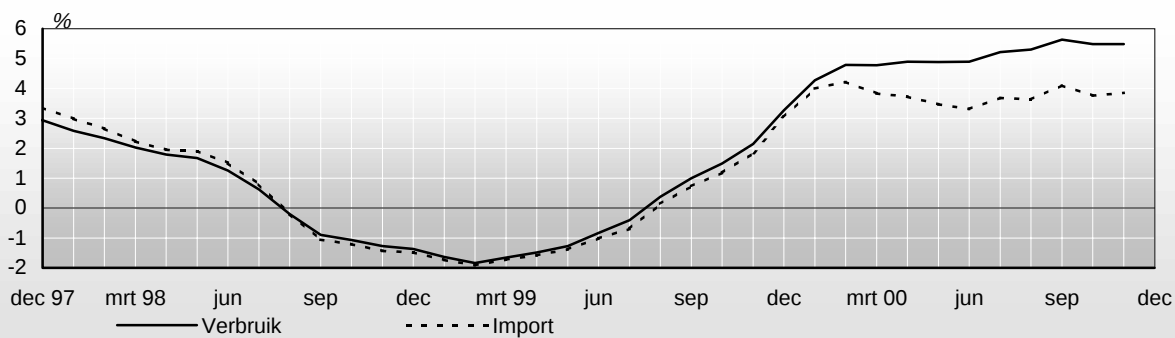
Omzet



Afzetprijs



Verbruiks- en importprijs



Tabel 7.1

Kerngegevens: Hout-, bouwmaterialen- en overige industrie

Kerngegevens: Hout-, bouwmaterialen- en overige industrie													
	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1999	2000	1999	2000			1999		2000			
				4e kw.	1e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	okt.	nov.		dec.
1995=100													
													%
Omzet (waarde)		125,1	131,5	133,7	126,8	119,8	138,2	141,4	122,6	146,4	148,3	120,0	-2,1
binnenland		130,4	136,5	140,9	130,7	122,4	144,6	149,2	129,3	152,2	155,6	126,0	-2,6
buitenland		108,0	115,4	110,6	114,3	111,5	117,8	116,3	100,9	128,0	124,7	100,7	-0,3
Afzetprijs		103,0	104,9	103,1	103,8	105,4	106,0	103,1	103,1	106,0	106,0	106,0	2,8
binnenland		105,0	106,3	104,9	105,5	106,6	107,3	104,9	104,8	107,2	107,3	107,3	2,4
buitenland		101,4	103,8	101,6	102,4	104,5	105,0	101,6	101,8	105,1	105,0	105,0	3,1
Verbruiksprijs		102,3	107,6	103,6	106,1	107,8	109,3	103,5	104,5	109,3	109,2	109,5	4,8
import		101,7	105,6	102,8	105,0	105,4	106,7	102,6	103,8	106,7	106,5	107,0	3,0
Productie (volume gemiddelde dag)		110,5	114,0	119,5	105,0	106,3	124,0	126,8	106,2	124,9	127,7	119,4	12,4
Bruto toegevoegde waarde (bp, volume)		110,6	.	116,6	108,9	105,0	.						0,5
Aantal bedrijven ²⁾	1000	10,1	10,4										
Uitgesproken faillissementen	1	81	.	14	25	15	.						
Aantal werkdagen	1	256	254	66	65	65	63	22	23	22	22	19	
Energieverbruik	PJ	41	.	11	12	.	.						

¹⁾ Laatste gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatste gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 7.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Hout- en bouwmaterialen- en overige industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd.	
		1998	1999	1999	2000			1999	2000		2001		
				4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	dec.	jan.	dec.	jan.	laatste 12 mnd.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		5	5	-3	14	5	2	0	-5	14	-8	-6	4
binnenlandse markt		6	8	-3	14	10	8	-2	-4	11	-3	-9	6
buitenlandse markt		6	0	8	13	-2	-12	3	-5	35	-18	1	-3
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		6	9	2	7	5	10	14	0	-5	5	-6	9
Bezettingsgraad ³⁾	%	86,4	86,0	86,2	86,8	85,7	86,0	85,4					86,0
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	76	70	76	72	69	67	72					70
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	5	7	5	4	12	8	4					7
tekort aan arbeid	%	11	16	13	14	15	18	16					16
te geringe productiecapaciteit	%	4	4	3	5	2	6	3					4
overige belemmeringen	%	4	3	3	5	2	1	5					3
Orderpositie	⁴⁾	93,1	99,2	94,5	96,8	99,0	100,4	100,6	95,1	95,8	100,9	101,1	99,7
Beoordelingen:													
orderontvangst		-2	1	-1	4	1	3	-5	2	-2	-2	-8	0
orderpositie totaal		1	7	4	5	8	11	4	3	3	6	0	7
orderpositie buitenland		-2	-4	2	-6	3	5	-17	1	-1	-30	-28	-6
productiecapaciteit		-3	-7	-5	-7	-8	-4	-7					-7
voorraden gereed product		10	4	4	5	2	0	7	4	3	8	13	5
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		8	13	13	17	16	9	11					13
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		-5	-3	-1	-2	-5	-4	0					-3
buiten Europese Unie		-9	1	-8	2	-1	0	1					1
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		7	20	16	19	1	21	38					20
bedrijvigheid komende 3 mnd		12	12	3	20	7	18	4	10	24	7	24	12
verkoopprijs komende 3 mnd		11	25	25	20	13	19	45	32	23	52	33	25
personeelssterkte komende 6 mnd		3	7	7	7	8	1	10					7
toe- of afname personeelssterkte	%	0,2	0,2	0,5	0,3	0,0	0,0	0,6					0,2

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: juni 2000=100.

Gepubliceerde artikelen

In de Industriemonitor verschijnen maandelijks één of meer artikelen over de industrie. Onderstaande artikelen zijn reeds gepubliceerd.

Artikel	Auteur(s)	Maand
Investeringsverwachtingen industrie 2001 en 2001	Petra Brocke	maart 2001
De Nederlandse tabakverwerkende industrie	Margot de Steur	januari 2001
Conjunctuuronderzoek MKB Industriemonitor 2000	Marjolein van Eekelen	november 2000
De invloed van grote buitenlandse ondernemingen in de Nederlandse economie	Bert Diederén	oktober 2000
Bedrijfsafvalstoffen vrijgekomen bij de nijverheid, 1998	René Jolly, Paul Klein	september 2000
Investeringsverwachtingen voor 2000 en 2001	André Meurink	juli 2000
Internet in de Industrie 1995-2000	Kees van den Berg Andries Kuipers	juli 2000
Geheimhouding bij bedrijfsstatistieken van het CBS: Geheimhoudingsmodule 2000	Wim Koopman Ab Mulder	juli 2000
Bouwen en bouwmaterialen	Willem Heijnen	juni 2000
De top vijf van de industrie in 1999	Willem Heijnen	mei 2000
Export, groei en winstgevendheid	Robert Goedegebuure	april 2000
Innovatie en provincie	Hans Langenberg	maart 2000
Investeringsverwachtingen industrie 1999 en 200	André Meurink	februari 2000
De auto-industrie	Willem Heijnen	januari 2000
Industrie: economie en arbeidsmarkt	Roberto Wekker	december 1999
Uitgaven voor riolering en afvalwaterzuivering, 1985–1999	Egon Dietz Cor van Bruggen	november 1999
Het belang van onderzoek en innovatie voor bedrijfsresultaten	Luuk Klomp George van Leeuwen	oktober 1999
De bouwmaterialenindustrie	Willem Heijnen	augustus 1999
Seizoencorrectie en 'nowcasting' van producentenprijzen 1990–1997	Narly Rambharos	juli 1999
Industriële bedrijfsafvalstoffen, 1984-1996	Paul Klein	juni 1999
Banencreatie bij het Klein-, Midden- en Grootbedrijf	Ron van Dijk Ben van der Eijken Henry Nieuwenhuijsen	juni 1999
Winstgroei bij kleine ondernemingen	Erik Smeets	mei 1999
Hoge investeringen ondanks tanend ondernemersvertrouwen	André Meurink	april 1999
De industrie in 1998: afvlakking na een forse groei in 1997	Willem Heijnen	maart 1999
Het producentenvertrouwen: conjunctuuraanwijzer van de CBS-koersindex?	Roberto Wekker	februari 1999
Meer onderzoek en innovatie in Nederland	Luuk Klomp	januari 1999

Gepubliceerde producttabellen

Hieronder staat een overzicht van in de Industriemonitor opgenomen producttabellen (tabellen x.3).

De producttabellen bevatten een systematische opsomming van de meest recente productgegevens per branche. Verkopen in waarden worden per kwartaal gepubliceerd. De verkopen in hoeveelheden worden jaarlijks opgenomen in de Industriemonitor. Omdat bij publicatie van het meest recente kwartaal de voorgaande kwartalen worden geactualiseerd, kunnen deze cijfers afwijken.

Het nummer van de Industriemonitor wat hieronder vermeld staat, betreft het meest recente exemplaar waarin de productgegevens over de betreffende verslagperiode zijn opgenomen.

Periode	Waarde / hoeveelheid	Industriemonitor
2000	3 ^e kw	februari 2001
	2 ^e kw	februari 2001
	1 ^e kw	februari 2001
1999	jaar	juli 2000
	jaar	juli 2000
	4 ^e kw	februari 2001
	3 ^e kw	februari 2001
	2 ^e kw	november 2000
	1 ^e kw	september 2000
1998	jaar	juli 2000
	jaar	juli 2000
	4 ^e kw	juni 2000
	3 ^e kw	februari 2001
	2 ^e kw	november 2000
	1 ^e kw	september 2000
1997	jaar	juli 1999
	jaar	juli 1999
	4 ^e kw	juni 1999
	3 ^e kw	februari 2001
	2 ^e kw	november 2000
	1 ^e kw	september 2000
1996	jaar	september 1998
	jaar	september 1998
	4 ^e kw	april 1997
	3 ^e kw	februari 2000
	2 ^e kw	november 1996
	1 ^e kw	september 1999
1995	jaar	juli 1998
	jaar	juni 1997
	4 ^e kw	juni 1997
	3 ^e kw	februari 1999
	2 ^e kw	november 1997
	1 ^e kw	november 1998
1994	jaar	juli 1998
	jaar	juni 1997
	3 ^e kw	februari 1998
	2 ^e kw	november 1997
	1 ^e kw	september 1997
1993	jaar	juli 1998
	jaar	februari 1997

Andere CBS-publicaties

Statistisch Jaarboek

Dit boek bevat cijfers over alle aspecten van de Nederlandse samenleving: bevolking, inkomen, economie, prijzen, financiële markten, milieu en vele andere onderwerpen. Het verschijnt jaarlijks in januari.

Jaarlijks, 588 blz., f 54,95 / € 24,94.

ISSN 0924-2686. Kengetal A-26.

Statistisch bulletin

Het Statistisch bulletin verschijnt wekelijks met de meest recente uitkomsten van alle statistische onderzoeken van het CBS. Het abonnement omvat tevens het maandelijks Conjunctuurbericht. Hierin wordt de actuele stand van zaken in de Nederlandse economie met behulp van korte en krachtige analyses en grafische presentaties getoond.

- *Statistisch Bulletin: wekelijks, circa 10 blz.*
ISSN 0166-9680. f 145,00 / € 65,80 per jaar.
- *Conjunctuurbericht: maandelijks, 4 blz.*
ISSN 0920-9743. f 131,00 / € 59,45 per jaar.
Kengetal P-2DA.

Tweehonderd jaar statistiek in tijdreeksen

Deze publicatie geeft historische reeksen waarmee de lange termijn ontwikkelingen in ons land in de periode 1800-1999 nauwkeurig kunnen worden gevolgd. Deze historisch-statistische database is een aanrader voor onderzoekers en andere gebruikers van historische tijdreeksen. De publicatie is in december 1999 verschenen.

Eenmalig, f 55,00 / € 24,96.

ISBN 90.6861.175.5, + Cd-rom.

INDEX

Het CBS-magazine met een geheel eigen vormgeving. INDEX geeft vanuit de statistische optiek een brede kijk op de vele economische en sociale aspecten van de samenleving. Veel themanummers met daarnaast een aantal gevarieerde onderwerpen.

Jaarlijks 10 nummers, circa 32 blz., f 189,- / € 85,76 per jaar (incl. verzendkosten).

ISSN 1380-7447. Kengetal A-152/2001.

Samenvattend overzicht van de industrie

Het samenvattend overzicht geeft een overzicht van de belangrijkste variabelen van de afzonderlijke productiestatistiek van bedrijven. De publicatie bevat ook informatie over de verkopen van zelfvervaardigde producten.

Jaarlijks, 96 blz., f 37,50 / € 17,02.

ISSN 0168-5546. Kengetal K-160/1999.

De Nederlandse Economie

Met deze publicatie beoogt het CBS op prettig leesbare een breed en samenhangend overzicht te geven van de economie in Nederland. Behalve financieel-economische ontwikkelingen komen ook de arbeidsmarkt, bevolking, welzijn, milieu en regionale onderwerpen aan de orde. Door Nederland te spiegelen aan het buitenland, wordt bovendien de internationale positie van ons land belicht.

Jaarlijks, 212 blz., f 32,50 / € 14,75. Kengetal P-19/2000.

ISSN 1386 - 1042.

Maandstatistieken

Het CBS publiceert naast de Industriemonitor nog een aantal andere maandelijks periodieken. Enkele zijn:

- *Maandstatistiek Internationale handel*
Maandelijks, ca. 30 blz., f 190,00 / € 86,22 per jaar.
ISSN 1384-6981. Kengetal M-11.
- *Sociaal-Economische Maandstatistiek*
Maandelijks, ca. 80 blz., f 225,00 / € 102,10 per jaar.
ISSN 0168-549X. Kengetal V-4/2001.
- *Maandstatistiek van de Prijzen*
Maandelijks, ca. 115 blz., f 225,00 / € 102,10 per jaar.
ISSN 0166-9486. Kengetal U-2/2001.
- *Maandstatistiek Detailhandel*
Maandelijks, ca. 50 blz., f 190,00 / € 86,22 per jaar.
ISSN 1385-0105. Kengetal L-10/2001.
- *Maandstatistiek Bouwnijverheid*
Maandelijks, ca. 20 blz., f 158,00 / € 71,70 per jaar.
ISSN 0166-9338. Kengetal K-3/2001.
- *Financiële Maandstatistiek*
Maandelijks, ca. 50 blz., f 190,00 / € 86,22 per jaar.
ISSN 1381-6780, Kengetal O-1/2001.

Diskettes

Veel gegevens zijn ook op diskette verkrijgbaar. Er zijn onder meer maandelijks en jaarlijkse diskettes met alle beursindices. Bestellen: telefoon 045 - 570 70 70.

Teletekst

Conjunctuurinformatie en de meest recente CBS-persberichten staan op pagina 506 en 507 van NOS-Teletekst.

Internet

Het CBS heeft een website. Deze is te bereiken via <http://www.cbs.nl>. De site bevat statistische kerncijfers over de Nederlandse samenleving. Actuele statistische uitkomsten staan in persberichten die kunnen worden gedownload.

Voor bestellingen van CBS-publicaties kunt u terecht bij de infoservice, tel. 045 - 570 70 70, fax 045 - 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel. Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen in onze bibliotheken. Tevens is in beide vestigingen een boekwinkel waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

Informatieservice

Het CBS: betrouwbare informatie voor u

De Nederlandse overheid vindt het belangrijk dat u over betrouwbare en onafhankelijke informatie kunt beschikken. Het Centraal Bureau voor de Statistiek zorgt hier al bijna 100 jaar voor. Het CBS verzamelt, bewerkt en analyseert gegevens over alle aspecten van de Nederlandse samenleving. Hieruit publiceren wij informatie over bijvoorbeeld de Nederlandse economie maar ook over de leefsituatie van de bevolking en over het milieu. Tevens garanderen wij dat individuele gegevens van personen of bedrijven niet zijn af te leiden uit de gepubliceerde cijfers.

Veelzijdige en flexibele dienstverlening

CBS-informatie is voor iedereen toegankelijk. Vooral beleidsmedewerkers, markt- en bedrijfstakanalisten, onderzoekers en studenten maken hier veelvuldig gebruik van. Ook op de CBS-site op Internet is veel informatie te vinden. Hier vindt u StatLline, de voor het publiek toegankelijke databank van het CBS. Deze is gevuld met actuele cijfers, persberichten, tijdreeksen etc. Vraagt u informatie bij ons aan dan verstrekken wij die in de vorm die u wenst: per post, fax, e-mail, diskette of bij eenvoudige inlichtingen telefonisch. Alle informatie kan zowel incidenteel als op basis van een abonnement geleverd worden.

Onze informatie is in principe gratis. Dat houdt in dat telefonische inlichtingen gratis worden verstrekt en dat publicaties gratis toegankelijk zijn bij de CBS-bibliotheken in Voorburg en Heerlen en bij vele openbare en universiteitsbibliotheken. Voor het ontvangen van bijvoorbeeld publicaties of diskette betaalt u slechts de kosten van de informatiedrager en het verzenden. Als de door u gewenste informatie niet direct voorhanden is, kan het CBS maatwerk leveren. U betaalt dan de extra arbeidskosten.

De Infoservice

Het CBS beschikt echter over veel meer, en meer gedetailleerde informatie dan er in een publicatie zoals de Industriemonitor wordt opgenomen. Die informatie is op aanvraag verkrijgbaar bij onze Infoservice. Van de onderwerpen die in de Industriemonitor staan zoals de productie, omzet, prijzen, in- en uitvoer en de conjunctuurtest zijn meer gedetailleerde gegevens beschikbaar voor specifieke branches en bedrijfstakken zoals de zuivelindustrie en de landbouwmachine-industrie. Kortom: voor alles wat u wilt weten over de industrie kunt u bij deze dienst terecht.

Branchepublicaties vervangen Productiestatistieken industrie

De publicaties Productiestatistieken industrie zoals ze tot en met het verslagjaar 1995 zijn verschenen, bestaan niet meer. Ze zijn vervangen door branchepublicaties die een actueel en totaal overzicht geven van de bij het CBS beschikbare informatie van de diverse branches in de industrie. In deze publicaties worden naast de uitkomsten van de productiestatistieken ook gegevens uit andere enquêtes over de desbetreffende branche opgenomen, zoals de afzet van producten, maandelijks omzetcijfers, investeringen, producentenprijzen, in- en uitvoer, energieverbruik en gegevens uit de Milieustatistieken. De uitkomsten worden in hun onderlinge samenhang besproken zodat een actueel en totaal beeld wordt gegeven van de branche.

De informatie zoals die in de Productiestatistieken industrie was opgenomen, blijft echter wel beschikbaar in de vorm van tabellen, gebundeld per bedrijfstak (SBI 2 digit), bedrijfsgroep (SBI 3 digit) of bedrijfssubgroep (SBI 4 digit).

Alfabetische begrippenlijst

Bedrijfsinvesteringen in vaste activa

Tot de investeringen in vaste activa worden gerekend de goederen die worden aangeschaft (of in eigen beheer zijn voortgebracht) met het doel ze als kapitaalgoed in het productieproces aan te wenden. In het algemeen gaat het om goederen met een levensduur van meer dan een jaar bijvoorbeeld gebouwen, machines en vervoermiddelen. De toevoeging 'bruto' geeft aan dat de investeringen zowel de vervangings- als uitbreidingsinvesteringen omvatten. Het gaat hier om volumeontwikkelingen, dus gecorrigeerd voor prijsmutaties.

Bruto Binnenlands Product (BBP)

Het BBP is de som van de in het binnenland gevormde toegevoegde waarde inclusief de afschrijvingen. Deze indicator wordt veel gebruikt om de economische groei weer te geven. Bij het samenstellen van deze indicator gebruiken wij gegevens over zowel de productie als de bestedingen. Voor totaal Nederland is alleen de volumeontwikkeling opgenomen, dat wil zeggen voor prijsontwikkelingen.

BBP (mp)

Bruto Binnenlands Product tegen marktprijzen. Dit is inclusief het saldo van de indirecte belastingen en de prijsverlagende subsidies.

BBP (bp)

Bruto Binnenlands Product tegen basisprijzen. Dit is exclusief het saldo van productgebonden indirecte belastingen en de productgebonden prijsverlagende subsidies.

Bruto Toegevoegde Waarde

De bruto toegevoegde waarde is gedefinieerd als de waarde van de productie minus de waarde van het verbruik (inclusief afschrijvingen); het gaat hier om de waarde die wordt toegevoegd aan de goederen (en/of diensten) die in het productieproces worden gebruikt. Tot het verbruik behoren niet de diensten van de ingezette arbeid en kapitaal.

CBS-Koersindex

De CBS-Koersindex geeft de ontwikkeling weer van het gemiddelde koersniveau van gewone aandelen. De index wordt eenmaal per dag berekend op basis van de slotkoersen. In deze berekening worden alle op de beurs genoteerde Nederlandse gewone aandelen betrokken met uitzondering van aandelen van vastgoedfondsen, beleggings- en houdstermaatschappijen. Bij de berekening wordt wel gecorrigeerd voor kapitaalmutaties (bijvoorbeeld emissies), maar niet voor dividenduitkeringen. Het maandcijfer is het rekenkundig gemiddelde van de dagcijfers.

Conjunctuurtest

Elke maand houdt het CBS onder circa 1 700 ondernemingen uit de industrie een conjunctuurenquête. Deze enquête –de Conjunctuurtest– heeft tot doel binnen vier weken na een verslagmaand actuele informatie te verschaffen over de economische ontwikkelingen in de bedrijfstak industrie en de daaronder vallende bedrijfsklassen en -groepen. Het gaat daarbij met name om de richting waarin een aantal conjunctuurindicatoren zoals bedrijvigheid, orderontvangst, voorraden, orderpositie etc. zich van maand op maand ontwikkelt. Met het oog hierop zijn de

vragen eenvoudig gehouden. Er wordt niet naar exacte, kwantitatieve gegevens gevraagd. De cijfermatige presentatie van de resultaten over de vragen met een drieledige antwoordstructuur vindt plaats in de vorm van saldering van de positieve (gestegen; groot) en negatieve (gedaald; klein) antwoorden (in %). De saldi geven informatie over de richting waarin de variabelen zich hebben ontwikkeld. Bij de ontwikkelingsvragen geeft het saldo op zich al direct de richting aan. Bij de beoordelingsvragen, die een momentopname weergeven, is daartoe vergelijking met het saldo van de voorafgaande maand nodig. De gegevens worden verzameld bij bedrijven met minstens 10 werknemers.

Variabele in de tabel in de Industriemonitor met daaronder de vraagstelling op het enquêteformulier van de Conjunctuurtest.

Bedrijvigheid t.o.v. de vorige maand

Het niveau van de productie is, vergeleken met de vorige maand (de invloed van feest- en vakantiedagen buiten beschouwing gelaten): toegenomen / vrijwel gelijk gebleven/ afgenomen.

Beoordeling orderontvangst

De totale orderontvangst¹ in de afgelopen maand beoordelen wij, gelet op de tijd van het jaar, als: groot / normaal / klein.

Beoordeling orderpositie

De orderportefeuille¹ beoordelen wij, gelet op de tijd van het jaar, als: groot / normaal / klein.

Beoordeling productiecapaciteit

De huidige productiecapaciteit achten wij, gelet op de te verwachten afzetontwikkeling, als (te): groot / normaal / klein.

Beoordeling voorraden gereed product

Onze voorraden eindproduct beoordelen wij, gelet op de te verwachten afzetontwikkeling, als (te): groot / normaal / klein.

Bezettingsgraad

De bezettingsgraad² van de beschikbare productie-installaties bedroeg in de verslagmaand ca.%

Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1

De concurrentiepositie³ van ons bedrijf is in de afgelopen 3 maanden op de markt: verbeterd / vrijwel gelijk gebleven / verslechterd.

Vervolg van variabele in de tabel in de Industriemonitor met daaronder de vraagstelling op het enquêteformulier van de Conjunctuurtest.

Orderontvangst t.o.v. de vorige maand

De waarde van de orderontvangst¹ is vergeleken met de vorige maand uit het buitenland / uit het binnenland / in totaal: toegenomen / vrijwel gelijk gebleven / afgenomen.

¹ Indien u uitsluitend levert uit voorraad en de orderportefeuille is vrijwel nihil, dan kunt u voor 'orderontvangst' lezen 'omzet/verkoop'. Bij de beoordelingsvragen over de orderportefeuille geeft u vervolgens een oordeel over de huidige afzetontwikkeling van het bedrijf (gunstig = groot; ongunstig = klein).

² Bij incidentele toepassing van een meerploegenstelsel of overwerk, kan de bezettingsgraad meer dan 100% bedragen. Groot onderhoud kan tot een verlaging van de bezettingsgraad leiden.

³ De verhouding van de afzetprijs en/of kwaliteit van uw producten met die van andere aanbieders op de markt.

Orderpositie

Onze totale orderportefeuille⁴ vertegenwoordigt, bij normale werktijden, aan maanden werk ca.. mnd.

Productiebelemmeringen

Onze productie ondervindt thans: a) geen belemmeringen, b) wel belemmeringen als gevolg van onvoldoende vraag / tekort aan arbeidskrachten / te geringe capaciteit van de productie-installaties / andere oorzaken, nl.

Verwachting bedrijvigheid

Vergeleken met de afgelopen maand zal het gemiddelde productieniveau in de komende 3 maanden (de invloed van feest- en vakantiedagen buiten beschouwing gelaten): toenemen / gelijk blijven / afnemen.

Verwachting buitenlandse afzet

De buitenlandse afzet zal in het komende kwartaal: toenemen / vrijwel gelijk blijven / afnemen.

Verwachting personeelssterkte

Onze personeelssterkte zal in het komend halfjaar naar verwachting: toenemen / vrijwel gelijk blijven / afnemen.

Verwachting toe- of afname personeelssterkte

Bij toe- of afnemen (van de personeelssterkte) het percentage vermelden: ca. ...%.

Verwachting verkoopprijs

Onze verkoopprijzen zullen in de komende 3 maanden: stijgen / vrijwel gelijk blijven / dalen.

Producentenvertrouwen

Het producentenvertrouwen is een samengestelde stemmingsindicator opgebouwd uit antwoorden op drie vragen van de Conjunctuurtest industrie. Het betreft hier de vragen over de door de ondernemers te verwachten bedrijvigheid in de komende drie maanden, hun oordeel over de orderpositie en hun oordeel over de voorraden gereed product. Om dit in één kengetal naar buiten toe te kunnen brengen en daarnaast het verloop van de ontwikkeling van de industriële productie zo goed mogelijk te benaderen, wordt eerst het verschil tussen het percentage positieve en negatieve antwoorden zowel voor het seizoen als voor de lange termijn trend gecorrigeerd. Over de afgelopen 15 jaar heeft het CBS per vraag het vooruitlopen op de feitelijke ontwikkelingen gemeten. Op basis van deze gegevens worden de recente uitkomsten gewogen. De hieruit berekende uitkomst (producentenvertrouwen) geeft in één kengetal de stemming onder de ondernemers aan.

Consumentenprijsindex

De consumentenprijsindex heeft betrekking op alle goederen en diensten die huishoudens voor consumptie aanschaffen, excl. de verzekerde medische zorg. Zowel dagelijkse boodschappen als aankopen die minder vaak gedaan worden, zoals auto's en wasmachines horen hiertoe. Ook betalingen aan de overheid voor verleende diensten (schoolgelden, secretarieleges) en zogenaamde consumptiegebonden belastingen zijn in de index opgenomen. De voor deze index gevolgde prijzen zijn de contante prijzen, inclusief BTW.

Consumentenvertrouwen

In het Consumentenconjunctuuronderzoek worden aan 1 000 respondenten vijf vragen gesteld over de algemene

economische situatie en de eigen financiële situatie. Van iedere vraag wordt het saldo van positieve en negatieve antwoorden in procenten van het totaal aantal antwoorden bepaald. Het Consumentenvertrouwen wordt uitgedrukt als het rekenkundig gemiddelde van deze vijf saldi. De minimale waarde is dus -100; de maximale +100.

Economisch klimaat

De ontwikkeling van het economisch klimaat wordt bepaald door twee vragen uit het Consumentenconjunctuuronderzoek over de algemene economische situatie in Nederland.

Koopbereidheid

De ontwikkeling van de koopbereidheid wordt ontleend aan de antwoorden op drie vragen uit het Consumentenconjunctuuronderzoek naar de eigen financiële situatie, waaronder de vraag of de tijd gunstig wordt geacht grote aankopen te doen.

Energieverbruik

De som van aanvoer, winning en voorraadonttrekking, minus de afleveringen van energiedragers. Onder PJ (petajoule= 10^{15} joule) wordt een energiehoeveelheid verstaan die overeenkomt met 31,6 miljoen m³ aardgas.

Faillissementen

Het gaat bij de reeks Faillissementen om alle uitgesproken faillissementen, zowel van natuurlijke als van rechtspersonen. De cijfers worden niet gecorrigeerd voor faillietverklaringen die later ten gevolge van verzet, hoger beroep of cassatie worden vernietigd.

Geregistreerde werklozen

Onder de geregistreerde werklozen worden de bij een arbeidsbureau ingeschreven personen verstaan van 15-64 jaar die niet meer dan twaalf uur per week werken, twaalf uur of meer willen werken en daarvoor beschikbaar zijn. Er is niet gecorrigeerd voor seizoensinvloeden.

Gezinsconsumptie

De reeksen van de gezinsconsumptie geven de bestedingen weer van gezinnen. Dit is inclusief de aankopen van buitenlandse toeristen in Nederland en exclusief de aankopen van Nederlanders in het buitenland. De bestedingen betreffen aankopen van voedings- en genotmiddelen, duurzame consumptiegoederen en overige goederen en diensten. Het gaat in de Industriemonitor om volumeontwikkelingen, dus gecorrigeerd voor prijs-mutaties. De maandcijfers van de gezinsconsumptie laten soms grote fluctuaties zien doordat de cijfers niet voor koopdagen en seizoensinvloeden gecorrigeerd zijn. Het is verstandig hier bij de interpretatie van de ontwikkelingen rekening mee te houden.

Invoer van goederen en diensten

De invoer is gewaardeerd tegen cif-prijzen (cost, insurances, freight). Dat wil zeggen inclusief alle vracht- en assurantieprijzen die op het vervoer tot het punt van inkleding in Nederland betrekking hebben en exclusief invoerrechten, accijns op invoer en bijzondere verbruiksbelasting op auto's.

Omzet

Omzet betreft de factuurwaarde van de aan derden verkochte zelfvervaardigde of geassembleerde goederen en opbrengsten van diensten (exclusief: BTW, aan afnemers

⁴ Orderportefeuille excl. Het reeds gerealiseerde deel aan onderhanden werk; incl. eventueel werk verbonden aan het op peil brengen van voorraden.

in rekening gebrachte accijnzen, verbruiksbelastingen, BPM op auto's en statiegelden). De gegevens worden verzameld bij bedrijven met minstens 20 werknemers.

Producentenprijzen industrie

De Statistiek producentenprijzen meet de prijzen die de producent of de importeur in rekening brengt aan de afnemers. De gevolgde prijzen zijn de gemiddelde maandprijzen exclusief BTW, af-fabriek, van de afgezette goederen. Voor de importprijzen is gebruik gemaakt van prijzen op cif-basis (cost, insurance, freight).

Productie-index

De productie-index geeft de volume-ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen weer. De cijfers zijn voor prijsinvloeden gecorrigeerd. Tevens vindt er een correctie plaats voor het aantal werkdagen in de betreffende maand. De cijfers betreffen dus de ontwikkeling van de gemiddelde dagproductie. Er wordt rekening gehouden met continudiensten. Voor de maandelijkse productie-ontwikkelingen zijn ook seizoengecorrigeerde gegevens beschikbaar.

Uitvoer van goederen en diensten

De uitvoer van goederen is gewaardeerd tegen fob-prijzen (free-on-board). Dit is de waarde af-producent, vermeerderd met de handels- en vervoersmarges tot aan de Nederlandse grens. Onder de export zijn de goederen opgenomen die uit het Nederlandse vrije verkeer worden gebracht. Goederen die aan het buitenland zijn verkocht, maar nog niet geleverd, zijn niet als export beschouwd.

Vacatures

Vacatures zijn arbeidsplaatsen waarvoor personeel wordt gezocht dat op korte termijn kan worden geplaatst. Tot en met het derde kwartaal van 1993 is het door het CBS gepubliceerde aantal vacatures van geheel Nederland exclusief die bij de overheid, het onderwijs, sociale werkplaatsen, uitzendbureaus en uitleenbedrijven. Vanaf het vierde kwartaal 1993 zijn alleen de vacatures bij de overheid en het onderwijs nog uitgesloten. Bij het aantal vervulde vacatures worden de vervallen vacatures meegerekend.

Werkdagen

Aantal dagen in de maand verminderd met zaterdagen en zondagen alsmede algemeen erkende feestdagen.

Standaard bedrijfsindeling

In vrijwel alle economische statistieken van het CBS worden de gegevens geordend naar economische activiteit. Dit gebeurt op basis van de standaard bedrijfsindeling. De industrie is onderverdeeld in verschillende bedrijfsklassen. De totale industrie omvat SBI 15 tot en met 37. Hieronder staan de bedrijfsklassen genoemd behorend bij de verschillende branches zoals ze gegroepeerd zijn in de Industriemonitor.

<i>SBI</i>	<i>Rubriek in Industriemonitor</i>
15	<i>Voedings- en genotmiddelenindustrie</i>
16	Voedingsmiddelen- en drankenindustrie Tabakverwerkende industrie
17	<i>Textiel-, kleding- en lederindustrie</i>
18	Textielindustrie
19	Kleding- en bontindustrie Leer-, lederwaren- en schoenindustrie (excl. kleding)
21	<i>Papier- en grafische industrie</i>
22	Papier(waren)- en karton(waren)industrie Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media
23	<i>Aardolie-, chemische-, rubber- en kunststofverwerkende industrie</i>
24	Aardolie-, steenkoolverwerkende industrie
25	Chemische industrie Rubber- en kunststofverwerkende industrie
27	<i>Metaal- elektrotechnische en transportmiddelenindustrie</i>
28	Basismetalaalindustrie
29	Metaalproductenindustrie
30	Machine- en apparatenindustrie
31	Kantoormachine- en computerindustrie
32	Elektrische machines en apparatenindustrie Audio-, video- en telecommunicatie- apparatenindustrie
33	Overige machines en apparatenindustrie (incl. medische apparatuur)
34	Industrie van auto's, aanhangwagens en opleggers
35	Overige transportmiddelenindustrie
20	<i>Hout-, bouwmaterialen en overige industrie</i>
26	Hout-, kurk-, rietwarenindustrie (excl. meubels)
36	Glas-, aardewerk-, cement-, kalkindustrie Meubel- en overige industrie